

ການກະກຽມກອບການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ສຳ
ຫຼັບໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນ
ອອກສຽງໃຕ້ ສຳຫຼັບ ສປປ ລາວ

ກອບການຄຸ້ມຄອງຊົນເຜົ່າ

ກະກຽມ ເພື່ອ:

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ
ຖະໜົນ NW 1818 H
ນະຄອນຫລວງ ວໍຊິງຕັນ, ສະຫະລັດອາເມລິກາ 20433

ກະກຽມ ໂດຍ:

ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ
ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
ຖະໜົນ ລ້ານຊ້າງ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

ສິງຫາ 2016

WB7708

VERSION 2

ສາລະບານ

ຕາຕະລາງ	.....	ii
ແຜນວາດ	.....	ii
ຄຳຫຍໍ້	.....	iii
ຄຳຂອບໃຈ	.....	v
1.0	ຄຳນຳ.....	1
1.1	ວັດຖຸປະສົງຂອງການພັດທະນາໂຄງການ ແລະ ບັນດາອົງປະກອບຕ່າງໆ.....	1
1.2	ບັນດານະໂຍບາຍທີ່ນຳໃຊ້ ຂອງທະນາຄານໂລກ.....	3
2.0	ກອບນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.....	3
2.1	ກອບນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ	3
2.1.1	ລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງ ສປປ ລາວ	3
2.1.2	ນະໂຍບາຍຂອງຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍ (1992)	4
2.1.3	ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016 - 2020).....	5
2.1.4	ກົດໝາຍທີ່ດິນ (2013).....	5
2.1.5	ບັນດາເຄື່ອງມືສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.....	6
3.0	ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ.....	7
4.0	ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນກັບຊົນເຜົ່າ.....	9
5.0	ການກະກຽມການດຳເນີນການສຳຫຼັບກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ	9
5.1	ການກັນຕອງຕົວແທນຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ	10
5.2	ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ	10
5.3	ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ	11
5.4	ການກະກຽມແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ	12
6.0	ການຈັດຕັ້ງອົງກອນ	13
7.0	ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	16
8.0	ກົນໄກການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນ	18
9.0	ການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເພື່ອກະກຽມພາຍໃຕ້ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ	21

ຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1	ສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາສາກົນ ໃນ ສປປ ລາວ.	7
ຕາຕະລາງ 2	ບັນດາຊົນເຜົ່າ ໃນ ບ້ານ ນາເລົາ, ເມືອງ ອຸດົມໄຊ, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, 2016	8
ຕາຕະລາງ 3	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ສໍາຫຼັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກອບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ..	14

ແຜນວາດ

ແຜນວາດ 1	ຂະບວນການຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ ຂອງປະຊາຊົນ (GRM).....	20

ຄຳຫຍໍ້

ADRIF	ກອງທຶນຝື້ຟື້ໄຟພິບັດທຳມະຊາດ ຂອງອາຊີ
ARAP	ແຜນດຳເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້
CBO	ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຊຸມຊົນເປັນຖານ
CSO	ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ
DDMC	ກົມຄຸ້ມຄອງໄຟພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
DIA	ອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
DMH	ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິບກະສາດ
DoPC	ກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື
DOR	ກົມທາງ
DoW	ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ
DPWT	ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
DRM	ກົມ ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິບກະສາດ
DRO	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງເມືອງ
DRR	ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ
ECoP	ລະຫັດສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອປະຕິບັດ
EGEF	ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
EGDP	ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
EMO	ໂຄງຮ່າງຈັດຕັ້ງຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
ESIA	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ESMF	ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ESMP	ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
FPIC	ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫລະ ແລະ ແບບແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າກ່ອນ
GoL	ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ
GRC	ກົນໄກແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນຂອງຊຸມຊົນ
IDA	ອົງກອນການພັດທະນາສາກົນ
IEE	ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເບື້ອງຕົ້ນ
M&E	ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
MoF	ກະຊວງການເງິນ
MOICT	ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
MoNRE	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
MPI	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
MPWT	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
NSEDP	ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດແລະສັງຄົມແຫ່ງຊາດ
OP/BP	ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານໂລກ
PAD	ເອກະສານປະເມີນຜົນໂຄງການ
PAH	ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ

PAP	ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
PDR	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ
PESA	ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ
PDO	ເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາໂຄງການ
PIU	ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ
PMU	ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
PRO	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂຄງການ
RAP	ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
RPF	ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
SEA	ອາຊີຕາເວັນອອກຊຽງໃຕ້
SEA DRM	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນພາກອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້
SIA	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ
SMMP	ແຜນຕິດຕາມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ທາງດ້ານສັງຄົມ
USAID	ອົງການ ເພື່ອການພັດທະນາລະຫວ່າງປະເທດ ຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ
VRS	ການຍ້າຍຍ້າຍຈັດສັນໜູ່ບ້ານ ລະດັບຊຸມຊົນ
WB	ທະນາຄານໂລກ
WBG	ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ

ຄຳຂອບໃຈ

ບົດລາຍງານ ກອບການປ້ອງກັນ ສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນກູ້ຢືມຈາກ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG) ໂດຍຜ່ານກອງທຶນ ພັດທະນາສາກົນ (IDA) ໃຫ້ແກ່ ສາມ ປະເທດ ທີ່ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຄື ສປປ ລາວ, ລາຊາອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມ້າ. ບົດລາຍງານ ສະບັບນີ້ ຮ່າງຂຶ້ນ ໂດຍ ກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຄຳແສງ ອາລີ (ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ພະແນກປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ), ແລະ ທ່ານ ພິມມະສອນ ແສງ ສຸລິຍະວິງ (ວິຊາການ) ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ທ່ານ ຮຸ່ງຫຼ້າ ແສງເມືອງ (ຫົວໜ້າກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ) ແລະ ຮ່ວມກັບ ວິຊາ ການຂອງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ເຮັດເຟລ໌ດ ແມ່ຂອງ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຈິມ ຮາມິນຕັນ, ທ່ານ ຈິມ ເວັບ, ທ່ານ ວິງເຜັດ ສຸຂະ ວິງສາ, ທ່ານ ອານັນ ໄຊຍະວິງ ແລະ ທ່ານນາງ ດາຣິນ ແຮ້ນເດີສັນ.

ຂໍຂອບໃຈມາຍັງ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດຣ. ເຮັນຣິເກ໌ ເບຣທ (ຫົວໜ້າທີມງານ), ທ່ານ ສີບຸນເຮືອງ ພະນະນຸວິງ (ຊ່ຽວຊານ ທາງດ້ານການປ້ອງກັນ ທາງສັງຄົມ) ແລະ ທ່ານ ພິເຕີ ຄາວຟອດ (ຊ່ຽວຊານ ທາງດ້ານ ການປ້ອງກັນ ທາງສິ່ງແວດລ້ອມ). ຂໍຂອບໃຈ ມາຍັງບັນດາໜ່ວຍງານລັດຖະບານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທ່ານຮອງເຈົ້າເມືອງ ເມືອງໄຊ ເທດສະບານແຂວງອຸດົມໄຊ ທີ່ສະຫຼະເວລາອັນມີຄ່າ ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື ແລະ ບັນດາຕົວແທນ ຈາກບ້ານ ນາສາວ ແລະ ນາ ເລົ່າ ທີ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ໃນການສະແດງຄຳຄະດເຫັນ ແລະ ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການກໍ່ສ້າງ ໂຄງການ.

1.0 ຄຳນຳ

ເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ສຳຫຼັບ ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນອາຊີ ຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໄດ້ກະກຽມຮ່ວມກັບ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໂດຍຜ່ານ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນ ກູ່ຢືມ ຈາກທະນາຄານໂລກ. ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳຂັ້ນຕອນ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບປະກອບດ້ວຍ ສີ່ມວນຊົນທົ່ວໄປ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຂະບວນການເສລີພາບ, ກ່ອນ ແລະ ກຳນົດ ການປຶກສາ ຫາລື, ໃນການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອການໄດ້ຮັບທຶນພາຍໃຕ້ ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້.

1.1 ວັດຖຸປະສົງຂອງການພັດທະນາໂຄງການ ແລະ ບັນດາອົງປະກອບຕ່າງໆ

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG) ໄດ້ຝຶກຈາລະນາ ງົບປະມານເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກ ຝື່ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ເປົ້າໝາຍເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສິ່ງເສີມທາງດ້ານ ງົບປະມານເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃນພາກຝື່ນແມ່ນ້ຳຂອງ ຕອນລຸ່ມ. ຈຸດປະສົງໃນ ການສະເໜີ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກຝື່ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຈະໄດ້ຮັບທຶນກູ່ຢືມຈາກ ກຸ່ມຂອງ ທະນາຄານໂລກ (WBG) ໂດຍຜ່ານກອງທຶນພັດທະນາສາກົນ (IDA) ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນ ສາມ ປະເທດ ທີ່ຢູ່ໃນພາກ ຝື່ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຄື ສປປ ລາວ, ລາຊາອານາຈັກກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມ້າ. ໂຄງການ ນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບັນດາ ປະເທດທີ່ຕິດກັບແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ ໃຫ້ບັນລຸ ແລະ ຂະຫຍາຍໜາກຜົນ ໃນ ສາມ ປະເທດ ທີ່ສຳຄັນດັ່ງນີ້ ການລົງທຶນໃສ່ໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດນ້ຳຖ້ວມ, ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ທາງດ້ານການບໍລິຫານການ ເງິນ ແລະ ອົງປະກອບເພື່ອຮັບມືກັບເຫດການສຸກເສີນ ໂດຍການຈັດສັນງົບປະມານຊົ່ວຄາວ ເທົ່າກັບສູນ.

ວັດຖຸປະສົງໂດຍລວມຂອງໂຄງການ SEA DRM ຂອງ ສາມ ປະເທດ ແມ່ນ “ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ຮ່ວມມື ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃນລະດັບພາກຝື່ນ”. ທັງ ສາມ ປະເທດ ໃນພາກຝື່ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໄດ້ມີການ ພັດທະນາ ບັນດາໂຄງການຢ່ອຍ ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບວັດຖຸປະສົງຂອງໂຄງການ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນ ແລະ ຝຶກຈາລະນາເລື່ອງການລະດົມທຶນຮອນ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ສະເພາະ ໃນ ສປປ ລາວ, ໂຄງການ SEA DRM ໄດ້ມີຈຸດປະສົງການພັດທະນາໂຄງການ (PDO) ເພື່ອ “ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ ສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງທ່າແຮງໃນການລະດົມທຶນຮອນ ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ໃນພາກຝື່ນ ແມ່ນ້ຳຂອງ”. ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ຫ້າ ອົງປະກອບ ຄື:

ອົງປະກອບ 1: ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ

ອົງປະກອບນີ້ ລວມມີການອອກແບບການລົງທຶນ ເພື່ອເສີມສ້າງລະບົບຄວາມຍືດຍຸ່ນໃນການຮັບມືກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ພາຍໃນແຂວງ ອຸດົມໄຊ. ໂດຍສະເພາະ, ໃນເທດສະບານເມືອງ ເມືອງໄຊ ແລະ ຕົວເມືອງໃກ້ຄຽງ. ການລົງທຶນໃສ່ໂຄງລ່າງຝື່ນຖານ ໃນການຄຸ້ມ ຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ ຈະໄດ້ຖືກສະເໜີຂຶ້ນ ໃນເທດສະບານເມືອງ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຕົວເມືອງ ໃກ້ຄຽງ ທີ່ລວມທັງ ການລົງທຶນໃສ່ ການກໍ່ສ້າງລະບົບກັນຕາຝັ່ງເຈືອນ, ຄັນຄູກັນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ, ຝາຍກັນນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມແມ່ນ້ຳ. ບັນດາໂຄງລ່າງດັ່ງກ່າວ ຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນຕົວເມືອງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກະທັນຫັນ ໃນລະດູຝົນຂອງທຸກໆປີ. ໜ່ວຍງານທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍດຳເນີນໂຄງການ (DIA) ຂອງໂຄງການ ແມ່ນເປັນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຢູ່ພາຍໃຕ້ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT).

ອົງປະກອບ 2: ການຄຸ້ມຄອງລະບົບ ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພພິບັດ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະປະກອບດ້ວຍ ການຈັດຫາທຶນຮອນ ສຳລັບມາດຕະການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຜະຍາກອນ, ການແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ (DRM) ພາຍໃນກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE). ອົງປະກອບນີ້ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ອົງ ປະກອບຢ່ອຍຄື: ກ) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຜະຍາກອນອາກາດ ແລະ ລະບົບການແຈ້ງເຕືອນ ຂອງກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ

ອຸທິກກະສາດ (DMH) ໃນການຄາດຄະເນນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເສີມສ້າງລະບົບການແຈ້ງເຕືອນ; ແລະ ຂ) ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການສົ່ງເສີມບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໂດຍຜ່ານ DRM ພາຍໃນ ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (DDMCC).

ອົງປະກອບ 3: ການສະໜອງທຶນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ການຮັບປະກັນ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະປະກອບດ້ວຍ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມຍືດຍືນເຂົ້າໃນການລະດົມທຶນຮອນ ໃນ ສປປ ລາວ ຕໍ່ກັບບັນຫາທາງດ້ານຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງລັດບານ ສປປ ລາວ ໃນການສະໜອງທຶນຮອນທີ່ຈຳເປັນ ເຂົ້າຊ່ວຍເຫຼືອຫຼັງເກີດໄພພິບັດ. ອົງປະກອບນີ້ ແບ່ງອອກເປັນສາມ ອົງປະກອບຍ່ອຍຄື: ກ) ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ໃນການຈັດຫາທຶນຮອນ ໃສ່ໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນລະດັບຊາດ ເພື່ອຜັດທະນາຍຸດທະສາດການປ້ອງກັນ ທາງດ້ານການເງິນແຫ່ງຊາດ ທີ່ສາມາດປະສານສົມທົບກັບທຶນຮອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນພາກພື້ນ. ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງສ້າງຂຶ້ນໂດຍ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ແກ່ກະຊວງການເງິນ (MoF) ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI); ຂ) ການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນປະກັນໄພທາງດ້ານໄພພິບັດໃນອາຊີ (ADRIF) ເພື່ອເປັນການສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຖືກຈັດຂຶ້ນໂດຍກົນໄກການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃນພາກພື້ນ; ແລະ ຄ) ທຶນຮອນຂອງລັດຖະບານບາງສ່ວນ ຈະຕ້ອງໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ກັບ ADRIF.

ອົງປະກອບ 4: ການບໍລິຫານໂຄງການ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ຈະປະກອບດ້ວຍວິຊາການ ແລະ ພະນັກງານທີ່ສາມາດມອບໝາຍໜ້າທີ່ໃຫ້ໄດ້ ຜູ້ທີ່ຈະເຮັດໜ້າທີ່ໃນໜ່ວຍງານບໍລິຫານໂຄງການ (PMU) ຈາກໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ອົງປະກອບ ບໍລິຫານໂຄງການ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນເລື່ອງງົບປະມານ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຜັດທະນາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ຈັດວາງໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ ທີ່ລວມທັງ ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ, ການບໍລິຫານການເງິນ. ການຄຸ້ມຄອງບັນຫາການປ້ອງກັນ, ກວດສອບທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ແລະ ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານ ຕິດຕາມກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ລາຍງານໂຄງການ.

ອົງປະກອບ 5: ພາກສ່ວນຮັບມືກັບເຫດການສຸກເສີນ

“ອົງປະກອບ ເທົ່າກັບສູນ” ນີ້ ຈະຊ່ວຍຈັດສັນງົບປະມານໄດ້ວ່ອງໄວ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບຂະບວນການຝຶນຜູ້ສຸກເສີນ ແລະ ການບຸລະນະສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການປະກາດວ່າ ມີໄພພິບັດເກີດຂຶ້ນ. ອົງປະກອບນີ້ ຈະເປັນການເບີກຈ່າຍ ເຂົ້າໃນບັນຊີທີ່ເປັນຜົນບວກຂອງອຸປະກອນ ແລະ/ຫຼື ວຽກສະເພາະ. ອຸປະກອນ, ການບໍລິການ ແລະ ມູນຄ່າຂອງການດຳເນີນງານສຸກເສີນ ເພື່ອຝຶນຜູ້ສຸກເສີນ. ຄຸ້ມຄອງດຳເນີນງານ ເພື່ອຮັບມືກັບເຫດການສຸກເສີນ ຈະນຳໃຊ້ຢູ່ໃນອົງປະກອບນີ້, ເຊິ່ງລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການເງິນ, ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ, ການປົກປ້ອງ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອື່ນໆ ທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອຍື່ນສະເໜີ ແລະ ໄດ້ຖືກອະນຸມັດຈາກ ທະນາຄານໂລກ ກ່ອນທີ່ຈະມີການເບີກຈ່າຍ.

ຂອບເຂດການລົງທຶນເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາໄຕ່ຕອງໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາການກະກຽມໂຄງການ. ຫຼັກການໃນການເລືອກແມ່ນປະກອບມີດັ່ງນີ້: (ກ) ຂອບເຂດຂອງຜົນກະທົບ; (ຂ) ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ; (ຄ) ຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ; (ງ) ທ່າແຮງ/ມູນຄ່າເພີ່ມ; (ຈ) ຄວາມເປັນໄປໄດ້ (ດ້ານການເມືອງ, ງົບປະມານ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ມາດຕະຖານ); (ສ) ຄວາມພ້ອມຂອງທຶນງານ ແລະ (ຊ) ຜົນປະໂຫຍດຂອງທ້ອງຖິ່ນ

ບັນດາເອກະສານສຳຄັນອື່ນໆ ຈະຖືກຜັດທະນາຂຶ້ນມາສະເພາະ ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ລວມມີ ການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ (PESA), ກອບໜ້າວຽກ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF), ກອບການຄຸ້ມຄອງຊືນເຜົາ (EGEF) ແລະ ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF). ບົດການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ລວມເອົາ ອົງປະກອບທີ 1 ແລະ 2 ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ. ສ່ວນອົງປະກອບອື່ນໆ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນເອກະສານ ສະບັບນີ້ (ເຊັ່ນ ອົງປະກອບທີ 3 ແລະ 4) ຫຼື ຈະແຍກປະຕິບັດຢູ່ໃນສັນຍາສະບັບອື່ນ (ເຊັ່ນ ອົງປະກອບທີ 5).

1.2 ບັນດານະໂຍບາຍທີ່ນຳໃຊ້ ຂອງທະນາຄານໂລກ

ພາຍໃຕ້ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ພື້ນທີ່ສ່ຽງໄພຂອງ ສປປ ລາວ ຈະເປັນພື້ນທີ່ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດສຳຫຼັບການການລົງທຶນສະເພາະ. ລະດັບ ແລະ ຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການຍ່ອຍຂຶ້ນກັບທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຂອບເຂດຂອງໂຄງການ. ການກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະ ສອງຝາກແມ່ນ້ຳ ແລະ ມາດຕະການລິເລີ່ມການຫຼຸດຜ່ອນນ້ຳຖ້ວມຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອດຳເນີນການພາຍໃຕ້ ພາກສ່ວນທີ 1 ອາດຈະຜ່ອນຜົນຜົນກະທົບດ້ານກຳມະສິດທີ່ດິນ ແລະ/ຫຼື ການຍົກຍ້າຍ ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (ລວມມີ ຂະມຸ, ໄທດຳ ແລະ ຜູ້ນ້ອຍ) ອີງຕາມການປຶກສາຫາລືໃນເບື້ອງຕົ້ນກັບຜູ້ໄດ້ຮັບ (ປະຊາຊົນ) ກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການລົງທຶນ, ໂຄງການຈະປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ: ຄົນຊົນເຜົ່າ (OP/BP 4.10) ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (OP/BP 4.01), ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທຳມະຊາດ (OP/BP 4.04), ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານວັດທະນາທຳ (OP/BP 4.11) ການຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ໄດ້ສະໜັກໃຈ (OP/BP 4.12), ໂຄງການທາງນ້ຳສາກົນ (OP/BP 7.50), ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນ (OP/BP 4.37).

ຕາມການສະເໜີກິດຈະກຳຂອງໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ອາດຈະລວມຢູ່ໃນການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າອາໄສຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ເນື່ອງຈາກວ່າບັນດາກິດຈະກຳຂອງໂຄງການລະດັບຊາດ (ຕົວຢ່າງ: ການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ອົງກອນ) ອາດຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, OP/BP 4.10 ມາດຕະການນະໂຍບາຍທີ່ໃຊ້ກັບໂຄງການ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ບໍ່ໄດ້ຈັດສະຖານະຂອງຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ບໍ່ໃຫ້ມີການແບ່ງແຍກຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ ຄືໃຫ້ມີພຽງຊົນຊາດດຽວ ຄື ຊົນຊາດລາວ.

ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າໄດ້ມີຄຸ້ມແນະນຳ (OP/BP 4.10) ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຕັດສິນໃຈ ກ່ອນຂັ້ນຕອນການກະກຽມໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການພິຈາລະນາທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ, ລວມທັງຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ລະດັບຂອງການປະເມີນຜົນທາງດ້ານສັງຄົມ ແມ່ນຂຶ້ນກັບ ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຂະໜາດຂອງການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າໄດ້ໃຫ້ທິດແນະນຳໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ແລະ ໃນການພັດທະນາ ແລະ ການດຳເນີນການຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນພາຍໃຕ້ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ທະນາຄານໂລກ ອາດຈະຕັດສິນໃຈນຳໃຊ້ລະບົບຂອງປະເທດ ເພື່ອລະບຸມາດຕະຖານທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນທະນາຄານທີ່ສະໜອງທຶນ ໃຫ້ແກ່ໂຄງການທີ່ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ການຕັດສິນໃຈນີ້ ແມ່ນມີໃນຂໍ້ຕົກລົງ ພ້ອມກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ນຳໃຊ້ ຂອງທະນາຄານໂລກ ທາງດ້ານລະບົບຂອງປະເທດ.

2.0 ກອບນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ

2.1 ກອບນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ

2.1.1 ລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງ ສປປ ລາວ

ສປປ ລາວ ບໍ່ມີນິຕິກຳສະເພາະ ສຳຫຼັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ແຕ່ ລັດຖະທຳມະນູນສະບັບເກົ່າ ປີ 1991 ແລະ ສະບັບປັບປຸງໃໝ່ ໃນປັດຈຸບັນ ປີ 2015 (ພາກທີ ສີ, ມາດຕາ 34 – 51) ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ປະຊາຊົນລາວທຸກຄົນມີສິດ ແລະ ພັນທະທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ໃນການພັດທະນາສ້າງສາປະເທດຊາດ. ລັດຖະທຳມະນູນ ໄດ້ກຳນົດວ່າ ສປປ ລາວ ເປັນລັດທີ່ມີຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ແລະ ທຸກຊົນເຜົ່າມີສິດເທົ່າທຽມກັນ.

ມາດຕາ 8 ລະບຸໄວ້ວ່າ:

ລັດປະຕິບັດນະໂຍບາຍສາມັກຄີ ແລະ ສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ. ທຸກຊົນເຜົ່າລ້ວນແຕ່ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ເສີມຂະຫຍາຍຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນາທຳອັນດີງາມຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຊາດ. ຫ້າມທຸກການກະທຳທີ່ເປັນການ

ແປງແຍກ ແລະ ການປະພຶດ ທີ່ເປັນການຈຳແນກລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າ. ລັດນຳໃຊ້ທຸກມາດຕະການ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທຸກຊົນເຜົ່າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.”

ມາດຕາ 13 ກ່າວໄວ້ວ່າ ລະບົບເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອຍົກສູງລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ທັງທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ.

ມາດຕາ 19 ໄດ້ເນັ້ນຢ້າຄວາມສຳຄັນຂອງການສ້າງໂຮງຮຽນ ເພື່ອສະໜອງການສຶກສາໃຫ້ແກ່ທຸກຊົນເຜົ່າ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຊົນເຜົ່າໃນເຂດຊົນນະບົດ.

ມາດຕາ 35 ລະບຸໄວ້ວ່າ ພົນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຍິງ-ຊາຍ, ຖານະທາງດ້ານສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ, ຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ຊົນເຜົ່າ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ.

2.1.2 ນະໂຍບາຍຂອງຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍ (1992)

ມະຕິຕົກລົງຂອງກົມການເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວຽກງານຊົນເຜົ່າ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຊົນເຜົ່າມົ້ງ (ນະໂຍບາຍຂອງ ຊົນເຜົ່າມົ້ງ ປີ 1981) ປັບປຸງໃນປີ 1981 ເປັນຖະແຫຼງການທຳອິດຂອງນະໂຍບາຍຊົນເຜົ່າ ນັບຕັ້ງແຕ່ສ້າງຕັ້ງເປັນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນປີ 1975. ໃນນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວພະຍາຍາມປັບປຸງສະພາບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນເຜົ່າມົ້ງ, ແລະ ເພີ່ມຄວາມປອດໄພຂອງຊາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ໃນປີ 1992, ນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ກາຍມະຕິຂອງຄະນະກຳມະການບໍລິຫານຂອງພັກ ກາຍເປັນນະໂຍບາຍເຜົ່າຊົນກຸ່ມນ້ອຍ ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງຂອງ ວຽກງານຊົນເຜົ່າ. ໃນສະໄໝໃໝ່, ເຊິ່ງສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບທຸກຊົນເຜົ່າ ພາຍໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນບໍ່ມີມາດຕາທີ່ລະບຸສະເພາະສຳຫຼັບ ຊົນເຜົ່າ, ເປັນຄືດັ່ງມະຕິຕົກລົງບັນຫຼັກການທີ່ທຸກຊົນເຜົ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ຈະຕ້ອງລົບລ້າງທຸກການແປງແຍກ.

ນະໂຍບາຍທົ່ວໄປຂອງ ລັດຖະບານລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໄດ້ຖືກອອກແບບເພື່ອ:

- ສ້າງຄວາມສຳນຶກເພື່ອຊາດ (ເອກະລັກປະຈຳຊາດ);
- ຄຳນຶງເຖິງຄວາມສະເໝີພາບລະວ່າງຊົນເຜົ່າ;
- ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມັກຄີປອງດອງລະຫວ່າງກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃນຖານະເປັນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວໃຫຍ່ຂອງລາວ;
- ແກ້ໄຂບັນຫາແນວຄວາມຄິດທີ່ແຂງກະດ້າງ ແລະ ອາຄາດແຄ້ນ ແລະ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ;
- ປັບປຸງເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດ ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເທື່ອລະກ້າວ
- ເສີມຂະຫຍາຍ ໃຫ້ກວ້າງໄກທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ໃນດ້ານມໍລະດົກອັນດີງາມ ແລະ ເອກະລັກ ຂອງແຕ່ລະກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນວຽກງານການສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ນະໂຍບາຍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ ເຊື້ອພະຍາດ ເພື່ອໃຫ້ກຸ່ມຊົນເຜົ່າໄດ້ມີສຸຂະພາບທີ່ດີ ແລະ ມີອາຍຸຍືນຍາວ. ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ຄາດຫວັງອະນຸຍາດການລົງທຶນທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຂະຫຍາຍຕາໜ່າງດ້ານການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ໂດຍ ປະສົມ ປະສານຢາສະໄໝໃໝ່ ແລະ ຢາພື້ນເມືອງ.

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານຊົນເຜົ່າທີ່ເປັນພະນັກງານລັດ, ພະນັກງານຊົນເຜົ່າບຳນານ, ຄົນພິການ ແລະ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວທີ່ເສຍ ຊີວິດໃນກົດຈະກຳຕ່າງໆຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍ.

ໄດ້ມີຄຳສັ່ງໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂາວສານໃນພື້ນທີ່ທ່າງໄກສອກຫຼີກ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍວິທີການ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນລາຍການ ວິທະຍຸທີ່ຈັດເປັນພາສາຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ, ມີແຜນແຜນການສົ່ງເສີມໃຫ້ຊ່ຽວຊານ ຜູ້ທີ່ສາມາດເວົ້າພາສາຊົນເຜົ່າໄດ້ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມ ຮູ້ດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ການຜະລິດ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ຄຳຖາມກໍ່ຄື ບຸກຄະລາກອນເຫຼົ່ານີ້ມີຢູ່ໃສ? ບໍ່ມີ.

ຄະນະກຳມະການຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຮ່າງ ແລະ ປະເມີນ ກົດໝາຍທີ່ຍື່ນສະເໜີ ກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ, ຂົນຂວາຍເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ການ

ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງ ສະຖາບັນເລືອກຄົ້ນຄວ້າວັດທະນະທຳ ເຊິ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ (MoICT). ສະຖາບັນນຳທາງສຳຫຼັບວຽກງານຊົນເຜົ່າ ແມ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (ທາງການເມືອງ), ແນວລາວສ້າງຊາດ, ເຊິ່ງມີພະແນກວຽກງານດ້ານຊົນເຜົ່າ.

2.1.3 ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016 - 2020)

ຈຸດປະສົງໂດຍລວມ ຂອງ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (NSED) ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດຜົນອອກຈາກ ສະຖານະປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາ (LDC). ພ້ອມກັບໄດ້ກຳນົດ ສາມ ຜົນຮັບ ແລະ ແຕ່ລະຢ່າງໄດ້ກຳນົດເປົ້າໝາຍການປະຕິບັດງານ.

ໃນຖານະເປັນຍຸດທະສາດການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ໜຶ່ງໃນນັ້ນໄດ້ເນັ້ນໃສ່ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ແມ່ນເພື່ອສ້າງບ້ານໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ກາຍເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍໃນຊົນນະບົດ ແລະ ມີການເຊື່ອມຕໍ່ພື້ນທີ່ເຫຼົ່ານີ້ ດ້ວຍຖະໜົນຫົນທາງ ແລະ ບັບປຸງລະບົບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ໄດ້ມີການລະບຸວ່າ ການພັດທະນາ ຊ່ວຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນສຳຫຼັບກຸ່ມຄົນຜູ້ທີ່ທຸກຈົນ, ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ຍັງຂາດເຂີນການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຕະຫຼາດ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ ທີ່ຍັງເປັນອຸປະສັກໃນການພັດທະນາ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ນະໂຍບາຍສະວັດດິການສັງຄົມ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການບັບປຸງ ເພື່ອຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ເພື່ອບັບປຸງຮາກຖານຂອງຄົນຮຸ່ນໃໝ່.

ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ໄດ້ເນັ້ນໃສ່ຄວາມສຳຄັນໃນການສືບຕໍ່ບັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ພາກສ່ວນວັດທະນະທຳ ໂດຍການເສີມຂະຫຍາຍຄຸນຄ່າມູນເຊື້ອ ແລະ ວັດທະນະທຳ ບົນພື້ນຖານຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຮິດຄອງປະເພນີເຫຼົ່ານີ້ ໃນເວທີສາກົນ. ແຜນການທ້າຍນີ້ ຍັງຍັງໄດ້ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໂດຍການສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ສຶກພາກພູມໃຈ ໃນລັກສະນະປະຫວັດສາດຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ອາໄສຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ ແລະ ຜູ້ນຳ ອາວຸໂສ ຂອງເຜົ່າຕ່າງໆ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມສາມັກຄີລະຫວ່າງຄົນໃນຊົນເຜົ່າ ໃຫ້ເປັນການຮັບປະກັນໃນການພັດທະນາ.

2.1.4 ກົດໝາຍທີ່ດິນ (2013)

ກົດໝາຍຄຸ້ມຄອງສິດທິທີ່ດິນ ໃນ ສປປ ລາວ ລວມມີ ລັດຖະທຳມະນູນປີ 2003, ກົດໝາຍຊັບສິນ ປີ 1990, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ປີ 2004 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ມໍລະດົກ ແລະ ສິດທິການສືບທອດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ປັບປຸງ ປີ 2013.

ລັດຖະທຳມະນູນໄດ້ຮັບຮອງວ່າ ລັດຈະປົກປ້ອງສິດທິດ້ານຊັບສິນ ແລະ ມໍລະດົກ ຂອງສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ຂອງສ່ວນລວມ. ລັດຖະທຳມະນູນຍັງໄດ້ກຳນົດວ່າ ດິນທັງໝົດ ແມ່ນ “ມໍລະດົກຊອງຊາດ” ເຊິ່ງລັດຈະຮັບປະກັນການຊົມໃຊ້, ການຖ່າຍໂອນ ແລະ ສິດທິການສືບທອດທີ່ດິນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ. ໃນປີ 1990 ໄດ້ມີການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນ ແລະ ພ້ອມກັບໄດ້ກຳນົດຊັບສິນເປັນ ຫ້າ ປະເພດ ລວມມີ: ຊັບສິນແຫ່ງລັດ, ຊັບສິນລວມໝູ່; ຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ, ຊັບສິນເອກະຊົນ (ເປັນຊັບສິນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ ນອກເໜືອຈາກ ຊັບສິນສະສົມ ຫຼື ຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ) ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ (ເປັນຊັບສິນທີ່ຊົມໃຊ້ສ່ວນຕົວ). ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍຍັງໄດ້ກຳນົດຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງຂອງດິນ, ຊັບພະຍາກອນໃຕ້ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສັດປ່າ ທີ່ລັດເປັນເຈົ້າຂອງ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ລັດຈະມອບສິດທິໃນການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໂອນຖ່າຍ ແລະ ການສືບທອດ ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສປປ ລາວ ປີ 2003; ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ປີ 1990).

ດິນທັງໝົດແມ່ນເປັນຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ລັດຈະຕ້ອງປົກປ້ອງສິດທິໃນໄລຍະຍາວ ໂດຍຮັບປະກັນສິດທິການຊົມໃຊ້, ການຈັບຈອງ, ການຖ່າຍໂອນ ແລະ ການສືບທອດ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ໄດ້ກຳນົດປະເພດຂອງດິນ (ດິນກະສິກຳ, ດິນປ່າໄມ້, ດິນພື້ນທີ່ນ້ຳ, ດິນອຸດສາຫະກຳ, ດິນຄົມມະນາຄົມ, ດິນວັດທະນະທຳ, ດິນຮັກສາຄວາມສະງົບ ແລະ ປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ດິນກໍ່ສ້າງ) ແລະ ກຳນົດຂອບເຂດສິດທິການຊົມໃຊ້ຂອງດິນແຕ່ລະປະເພດ. ພ້ອມດຽວກັນ, ກໍໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງອົງກອນພື້ນຖານ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ກອບສຳຫຼັບການລົງທະບຽນທີ່ດິນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ໄດ້ສະໜອງພື້ນຖານສຳຫຼັບສິດທິການລົງທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ກຳນົດໃບຢັ້ງຢືນເສຍພາສີທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ. ບຸກຄົນ ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ ເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນໄດ້ໂດຍຜ່ານສິດທິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ວຽກງານໃບຕາດິນທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ມີການອອກໃບຕາດິນມອບສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງເປັນທາງການແບບຖາວອນ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໃນເມືອງ ແລະ ຊານເມືອງ, ສ່ວນວຽກງານການຈັດສັນທີ່ດິນ ເພື່ອການກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ໄດ້ມີການມອບສິດຊົມໃຊ້ຢ່າງເປັນທາງການແບບຊົ່ວຄາວ. ການຄອບຄອງທີ່ດິນໃນຊົນນະບົດ, ທີ່ເປັນພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມອບຢ່າງເປັນທາງການ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ໃບຕາດິນເປັນຫຼັກຖານສິດນຳໃຊ້ແບບຖາວອນ ແລະ ໄດ້ສ້າງລະບົບໃບຢັ້ງຢືນການຊົມໃຊ້ທີ່ດິນແບບຊົ່ວຄາວ (ໃບຢັ້ງຢືນເສຍພາສີທີ່ດິນ) ສຳລັບ ດິນກະສິກຳ ແລະ ດິນປ່າໄມ້, ອະນຸຍາດໃຫ້ຊົມໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ, ສາມາດເປັນມໍລະດົກສອບທອດໄດ້ ແຕ່ບໍ່ສາມາດທີ່ຈະຖ່າຍໂອນ, ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ໃຊ້ເປັນຫຼັກຄຳປະກັນໄດ້. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ຍັງໄດ້ກຳນົດດັ່ງນີ້: ອະນຸຍາດໃຫ້ຜົນລະເມືອງລາວເຊົ່າທີ່ດິນ ຈາກລັດໄດ້ເຖິງ 30 ປີ; ອະນຸຍາດໃຫ້ ລັດປ່ອຍເຊົ່າ ຫຼື ໃຫ້ຕ່າງຊາດສຳປະທານໄດ້; ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການເກນກຳໄລທີ່ດິນ; ແລະ ຮັບປະກັນການຊົດເຊີ ຍໃນກໍລະນີລັດມີການເວນຄືນທີ່ດິນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ຍັງໄດ້ກຳນົດການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນການຕັ້ງຜູ້ມໍລຳເນົາ ກ່ອນຈະຍື່ນເຖິງເຈົ້າໜ້າທີ່ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ກ່ອນທີ່ຈະຍື່ນເຖິງສານປະຊາຊົນ.

ປະຊາຊົນຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ເຊິ່ງມີການດັດປັບແບບບໍ່ຊ້ຳກັນໃນພື້ນທີ່ສູງ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ມີການປະຕິບັດກັນມານັບຫຼາຍເຊັ່ນຄືນ (ຕົວຢ່າງວ່າ ເປັນການປະຕິບັດຕາມປະເພນີ) ແລະ ເປັນການຍູ້ໜຸນໂດຍຜ່ານທາງການປະຕິບັດຕາມພິທີກຳ ແລະ ປະເພນີ (Mann and Luangkhot 2008). ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທີ່ປະຕິບັດຕາມ ລະບົບປະເພນີ ແລະ ການຈັດສັນທີ່ມີຢູ່ຄວບຄູໄປກັບລະບົບທີ່ເປັນທາງການ, ທີ່ໄດ້ມີການລິເລີ່ມມາແລ້ວກ່ອນໜ້ານີ້ ເພື່ອເປັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງການປະຕິບັດຕາມປະເພນີ ໃຫ້ເຂົ້າກັບກົດໝາຍທີ່ເປັນທາງການ. ໃນພື້ນທີ່ຊົນນະບົດຫຼາຍໆແຫ່ງ ຂອງ ສປປ ລາວ ການຄວບຄຸມຊັບສິນທົ່ວໄປຂອງຊຸມຊົນ ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ ຫຼື ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ໄດ້ສ້າງກົດລະບຽບທ້ອງຖິ່ນຂຶ້ນ ເພື່ອ ຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນດິນ ແລະ ການຈັດສັນທີ່ດິນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນ ປີ 1990 ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງການຮ່ວມມືກັນ ຫຼື ສິດທິຊັບສິນຂອງຊຸມຊົນໂດຍທົ່ວໄປ. ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 88 ປີ 2006 ວ່າດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 7 ໄດ້ລວມມີການອອກໃບຕາດິນຊຸມຊົນ ເພື່ອການຈັດສັນທີ່ດິນ ໂດຍລັດຖະບານ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ (USAID 2013). ຫຼາຍຊຸມຊົນຊົນເຜົ່າໄດ້ມີການກຳນົດເປັນພື້ນທີ່ທີ່ແນ່ນອນທາງດ້ານປະເພນີທີ່ເປັນພື້ນທີ່ສັກສິດ (ປ່າສັກສິດ) ນີ້ເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນແງວັດທະນະທຳ ທີ່ຄວນໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ.

ພາຍໃຕ້ຮີດຄອງປະເພນີ ຫຼື ບັນດາກົດລະບຽບໃນຊົນນະບົດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ໄດ້ຄວບຄຸມຊັບສິນທົ່ວໄປລວມມີ ພື້ນທີ່ດິນເຂດສູງ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ, ການຊົມໃຊ້ປ່າໄມ້ຂອງບ້ານ ແລະ ປ່າສັກສິດ. ສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນທຸກຄົນ ມີສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ອາດຈະໄດ້ຮັບສິດທິການຊົມໃຊ້ ໃນລັກສະນະດຽວກັນຈາກບັນດາບ້ານອ້ອມຂ້າງ. ລະບົບການຄອບຄອງທີ່ດິນຊຸມຊົນ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາມາເປັນໄລຍະເວລາທີ່ຍາວນານ ແລະ ກົດລະບຽບອື່ນໆຈາກແຕ່ລະບ້ານ. ສຳລັບການຄອບຄອງທີ່ດິນຊຸມຊົນ ແມ່ນບໍ່ມີຂະບວນການລົງທະບຽນທີ່ເປັນທາງການ ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ກອບຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ (World Bank 2006; Mann and Luangkhot 2008).

ຫຼາຍໆຄອບຄົວໃນຊົນນະບົດ ອາດມີການຖືສິດທິໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດທີ່ດິນແບບບໍ່ເປັນທາງການ ຫຼື ກົດລະບຽບຕາມປະເພນີ. ສິດທິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບນີ້ ຕາມປົກແລ້ວ ຈະຢູ່ໃນຮູບແບບ ດິນລ້ອກເຮືອນ, ດິນນາ ຫຼື ດິນໄຮ່. ສິດທິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບນີ້ ອາດຈະໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຕາມກົດລະບຽບທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ກົດລະບຽບອື່ນໆຈາກແຕ່ລະບ້ານ. ນາຍບ້ານອາດຈະອອກໃບຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ເຊິ່ງເປັນວິທີການທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອາດຈະນຳໃຊ້ໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ດິນ ຫຼື ນຳໃຊ້ໃນຄອບຄົວ ເພື່ອສະແດງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ເພື່ອສະເໜີກັບພາກສ່ວນລັດ ເພື່ອຂໍອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (LSC) (World Bank 2006; Mann and Luangkhot 2008; GTZ 2009).

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ຍັງໄດ້ກຳນົດວ່າ ໃນກໍລະນີ ມີໂຄງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງສາທາລະນະ ເຊິ່ງນຳມາຍັງຄວາມສູນເສຍມາສູ່ຕົ້ນໄມ້, ຜົນລະປູກ ຫຼື ຕົກອາຄານຂອງເອກະຊົນ, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຕໍ່ກັບຄວາມສູນເສຍດັ່ງກ່າວ.

2.1.5 ບັນດາເຄື່ອງມືສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ເຂົ້າກັບຫຼັກການສິດທິມະນຸດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ລົງນາມ. ພາກທີ ສີ່ ມາດຕາ 34 ເຖິງ 51 ໄດ້ອະທິບາຍສິດທິພື້ນຖານຂອງຜົນລະເມືອງລາວ. ນອກນັ້ນ, ສິດທິພື້ນຖານ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເຄື່ອງມືສາກົນ ແມ່ນຈະລວມ ຢູ່ໃນກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຫຼາຍສະບັບ ເຊັ່ນວ່າ ກົດໝາຍປົກປ້ອງສິດທິ ແລະ ຄວາມສິນໃຈ ຂອງເດັກ, 2006. ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ ສູນການຄົ້ນຄວ້າສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ

ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງຫຼັກໃນການສະໜັບສະໜູນ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດ້ານສິດທິມະນຸດ ພາຍໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍຍັງມີໜ້າທີ່ໃນການພິຈາລະນາ ແລະ ດຳເນີນການ ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ. ສູນດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ໂດຍ ດຳລັດ ເລກທີ 95 ລົງວັນທີ 11/07/06 ແລະ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 137 ລົງວັນທີ 24/07/2006.

ຕາະລາງ 1 ສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາສາກົນ ໃນ ສປປ ລາວ.

ລຳດັບ	ຊື່ຂອງ ສິນທິສັນຍາ	ວັນທີ່ລົງນາມ	ວັນທີ່ຮັບເຂົ້າເປັນພາຄີ
1	ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິທາງດ້ານພົນລະເຮືອນ ແລະ ດ້ານການເມືອງ	7 ທັນວາ 2000	29 ກັນຍາ 2009
2	ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິຂອງຄົນພິການ	15 ມັງກອນ 2008	29 ກັນຍາ 2009
3	ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນຖືກບັງຄັບສູນຫາຍໄປ	29 ກັນຍາ 2008	ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບ
4	ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດທິ ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ແລະ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ.	ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເຊັນ	ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບ
5	ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການຕໍ່ຕ້ານການທາລຸນ ແລະ ໃຊ້ຄວາມຮັ່ງມີອື່ນໆ, ການປະຕິບັດ ຫຼື ການລົງໂທດທີ່ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ການຍ້າຍສັກສີ	21 ກັນຍາ 2010	26 ກັນຍາ 2012
6	ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິຂອງເດັກ		8 ພຶດສະພາ 1991 (a)
7	ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການລົບລ້າງທຸກຮູບແບບການຈຳແນກຕໍ່ເພດຍິງ	17 ກໍລະກົດ 1980	14 ສິງຫາ 1981
8	ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ	7 ທັນວາ 2000	13 ກຸມພາ 2007
9	ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ການກຳຈັດທຸກຮູບແບບຂອງການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ		22 ກຸມພາ 1974 (a)
10	ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍ ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ	10 ທັນວາ 2003	29 ກັນຍາ 2009

3.0 ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີຊົນເຜົ່າຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນບັນດາປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້. ປະຊາກອນທົ່ວປະເທດມີປະມານ 6.8 ລ້ານຄົນ ສາມາດແບ່ງຊົນເຜົ່າເປັນ ສີ່ ໝວດພາສາ: ໝວດພາສາ ລາວ-ໄຕ (67%), ໝວດພາສາ ມອນ-ຂະແມ (21%), ໝວດພາສາ ມົ້ງ-ອິວມຽນ (8%) ແລະ ໝວດພາສາ ຈີນ-ຕິເບດ (3%). ໃນບັນດາກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ປະກອບມີ 49 ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຫຼາຍກວ່າ 200 ຊົນເຜົ່າຍ່ອຍ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໝວດພາສາ ລາວ-ໄຕ ປະກອບມີແປດຊົນເຜົ່າ, ໝວດພາສາ ມອນ-ຂະແມ ມີ 32 ຊົນເຜົ່າ, ໝວດພາສາ ມົ້ງ-ອິວມຽນ ມີ 2 ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຈີນ-ຕິເບດ ມີ 7 ຊົນເຜົ່າ.

ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ມີປະມານ 12 ຊົນເຜົ່າ, ຊຶ່ງເຜົ່າທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດແມ່ນ ເຜົ່າກຶມມຸ. ອີງຕາມຫ້ອງການປົກຄອງແຂວງ, ເຜົ່າກຶມມຸ ແມ່ນເຜົ່າທີ່ນ້ອຍໃນໝວດພາສາ ມອນ-ຂະແມ ປະກອບມີ ກຶມມຸລີ້, ກຶມມຸຂອງ, ກຶມມຸອູ, ກຶມມຸບິດ ລວມເປັນປະມານ 60% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ. ຊົນເຜົ່າມົ້ງຂາວ, ເປັນເຜົ່າທີ່ໃຫຍ່ເປັນອັນດັບສອງໃນຊົນເຜົ່າມົ້ງ ກວມເອົາ 14% ຂອງເຜົ່າມົ້ງ. ເຜົ່າໄຕດຳ, ເປັນເຜົ່າທີ່ນ້ອຍກວ່າໝູ່ ເປັນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ນ້ອຍໃນ ເຜົ່າ ໄຕ-ກະໄດ ກວມເອົາ 2% ຂອງ ເຜົ່າ ໄຕ-ກະໄດ. ບັນດາເຜົ່າອື່ນໆທີ່ຢູ່ໃນແຂວງ ຍັງມີ ເຜົ່າ ອາຄາ (ໄຕດຳ ແລະ ໄຕຂາວ), ຜູ້ນ້ອຍ (ຜູ້ຊາງ, ຜູ້ກອງແຊັດ ແລະ ຜູ້ຍິດ), ລາວຮຸຍ (ຫຼືເອີ້ນວ່າ “ເລນເຕັນ”), ພວນ, ລີ, ຍິງ, ໂຄ ແລະ ໂຮ (ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ). ມີ ສິບສອງ ຊົນເຜົ່າ ທີ່ມີພາສາ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ ທີ່ເປັນຂອງຕົນເອງ.

ມີໜຶ່ງ ບ້ານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດ ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ, ບ້ານ ນາສ້າວ, ມີເຜົ່າກຶມມຸ, ເຜົ່າຜູ້ນ້ອຍ ແລະ ເຜົ່າ ຂະມຸ. ບ້ານ ທີ່ສອງ ແມ່ນບ້ານ ນາເລົາ ແລະ ມີບັນດາຊົນເຜົ່າ ດັ່ງຕາຕະລາງ 2 ລຸ່ມນີ້:

ຕະຕະລາງ 2 ບັນດາຊົນເຜົ່າ ໃນ ບ້ານ ນາເລົາ, ເມືອງ ອຸດົມໄຊ, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, 2016

ຊົນເຜົ່າ	ຈຳນວນຄອບຄົວ	ຈຳນວນປະຊາກອນ	ຈຳນວນຜູ້ຍິງ
ລາວ ລຸ່ມ	13	64	38
ໄຕດຳ	1	5	2
ລື້	253	1182	663
ກົມມຸ	5	54	20
ມົ້ງ	3	27	14
ຮູ້	12	132	47
ຜູ້ນ້ອຍ	12	111	35
ລວມ	299	1,575	819

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ສອງ ຊົນເຜົ່າ ໃຫຍ່ ທີ່ອາໄສຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ຄື ເຜົ່າກົມມຸ ແລະ ເຜົ່າມົ້ງ ດ້ານລຸ່ມນີ້ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ບົດສຶກສາ ສິດທິດ້ານທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ຕາມຈາຮິດປະເພນີຂອງແມ່ຍິງ ຫຼື ລະບົບ ຂະນົບທຳນຽມປະເພນີ ຂອງ ຫ້າ ຊົນເຜົ່າ ໃນ ສປປ ລາວ (Mann and Luangkhot, 2008).

ເຜົ່າ ກົມມຸ ເປັນເຜົ່າທີ່ມີມາຕັ້ງແຕ່ດົນນານຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ, ແລະ ໃນປັດຈຸບັນພວກເຂົາ ໄດ້ມີການຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ ທົ່ວທຸກແຂວງທາງພາກເໜືອ ແລະ ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ. ຕໍ່ມາແມ່ນລາວລຸ່ມ, ເປັນເຜົ່າ ທີ່ມີຈຳນວນປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າໝູ່ ໃນ ປະເທດ. ເຜົ່າກົມມຸ ມີຫຼາຍເຜົ່າທີ່ຢ່ອຍອອກຢູ່ແບບເປັນກຸ່ມຮ່ວມກັນ ລວມມີ ເຜົ່າຮອກ, ເຜົ່າລູ, ເຜົ່າອູ ແລະ ເຜົ່າຄຣອງ. ເຜົ່າ ກົມມຸ ປົກຄອງກັນດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຖື, ທັງດ້ານຄວາມດີ ແລະ ຄວາມຊົ່ວ, ເຊິ່ງມີບົດບາດຜົນຖານຕໍ່ກັບກົດໝາຍປະເພນີ. ຄວາມ ເຊື່ອຖືຂອງຊົນເຜົ່າກົມມຸ ໄດ້ມີບົດບາດຕໍ່ກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍຂອງເຜົ່າ, ສິດທິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ທີ່ກະທົບກັບສາຍສຳພັນລະຫວ່າງ ເຜົ່າກົມມຸ ກັບ ໂລກພາຍນອກ ແມ່ນມີມາຕັ້ງແຕ່ດົນນານ. ລະດັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄວາມ ເຊື່ອ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງແຕ່ລະກໍລະນີ ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ - ບາງຄວາມເຊື່ອ ຫຼື ສາສະໜາ ກໍ່ນັບຖືເປັນບາງເຂດ ທີ່ເປັນພື້ນທີ່ ສະເພາະຂອງໃຜລາວ ແລະ ບາງຄວາມເຊື່ອຖືກໍ່ພົວພັນກັບອຳນາດການປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ນຳດ້ານສາສະໜາ. ຄວາມເຊື່ອຖືວິນຍານ (ເຊື່ອຖືຜີ) ມີບົດບາດຕໍ່ກົດຈະວັດປະຈຳວັນທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ, ກົດຈະກຳໃນແຕ່ລະລະດູການ, ສິດທິໃນຊັບສິນ ແລະ ຄວາມສຳພັນ ດ້ານ ເພດ. ຄວາມເຊື່ອຖືອື່ນໆກ່ຽວກັບຮູບແບບຂອງເຮືອນ ແລະ ວິນຍານຂອງບັນພະບຸລຸດ ຜູ້ທີ່ຄ່ອຍປົກປັກຮັກສາຄອບຄົວໃຫ້ຢູ່ ດີມີແຮງ. ສຸດທ້າຍ ແມ່ນຄວາມເຊື່ອຖືສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜີຢ້າວຜີເຮືອນ.

ໃນແຕ່ລະເຜົ່າຢ່ອຍອາດຈະປະກອບມີຫຼາຍ ຕະກູນ ຫຼື ເອີ້ນວ່າ “ຕະ”. ຊື່ຂອງ ຕະ ເປັນສິ່ງທີ່ບົ່ງບອກວ່າກົກເຄົ້າຂອງພວກເຂົາແມ່ນ ມາຈາກ ທຳມະຊາດ, ຫຼື ສັດ ຫຼື ນົກ ຊຶ່ງວ່າຕະກູນຈະບົ່ງບອກ, ຕາມທຳມະດາແລ້ວຈະຫ້າມບໍ່ໃຫ້ກ່ຽວພັນເຖິງ ຫໍບຸຊາ. ກົມມຸລື້ ຢູ່ ອຸດົມໄຊ, ອາດຈະມີ ຕະ ຕຶມອງ (ເປັນຊື່ເຫງັ້ນຊະນິດໜຶ່ງ), ຕຶວະ (ເປັນຊື່ຜັກກູດຊະນິດໜຶ່ງ), ຕຶກອກ (ເປັນຊື່ນົກ) ແລະ ຊື່ອື່ນໆ. ຫໍບຸຊາເປັນສິ່ງສັກສິໃນເຮືອນ ແລະ ສາຍສຳພັນຂອງ “ຕະ” ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄອບຄົວທີ່ເດັກນ້ອຍເກີດ. ສາຍສຳພັນຂອງ “ຕະ” ເປັນ ຕົວກຳນົດທາງເລືອກໃນການແຕ່ງງານ ແລະ ພົວພັນເຖິງສິດທິທາງຊັບສິນ.

ເຜົ່າ ມົ້ງຂາວ ແມ່ນເຜົ່າຢ່ອຍຂອງຊົນເຜົ່າມົ້ງ ທີ່ມີຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃນປັດຈຸບັນ. ນອກຈາກ ເຜົ່າກົມມຸ ແລ້ວ, ເຜົ່າມົ້ງ ກໍ່ເປັນເຜົ່າ ໜຶ່ງ ທີ່ມີຈຳນວນປະຊາກອນຫຼາຍ. ຕົ້ນກຳເນີດຂອງເຜົ່າມົ້ງໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ມີການອົບພະຍົບມາຈາກປະເທດຈີນໃນຕົ້ນ ສະຕະວັດທີ 19. ສາເຫດທີ່ເຜົ່າມົ້ງໄດ້ມີການອົບພະຍົບ ຕາມການເລົ່າຂານ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ ເຊື່ອກັນວ່າໃນປະຫວັດສາດເຜົ່າມົ້ງ ແລະ ເຜົ່າຫານ ຂອງຈີນ ເກີດມີຄວາມຂັດແຍ່ງກັນ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ, ບໍ່ຍອມຮັບໃນການເກັບພາສີ ແລະ

ປະຕິເສດການຮ່ວມມືກັບເຜົ່າ ຫານ ຂອງຈີນ. ການອົບພະຍົບຂອງເຜົ່າມື້ງໃນປັດຈຸບັນ ມີຢູ່ທົ່ວທຸກແຂວງທາງພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ, ທາງພາກໃຕ້ຂອງ ຢຸນນານ ປະເທດຈີນ, ທາງພາກເໜືອຂອງ ປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ.

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຊົນເຜົ່າມື້ງຈະຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ໃນພື້ນທີ່ສູງ, ແລະ ຊົນເຜົ່າມື້ງຈະມັກຝັງສືບຢູ່ທີ່ຈອມພູ. ມື້ງຂາວ ມີຊື່ສຽງໃນການ ເຮັດວຽກໜັກ ແລະ ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ຢູ່ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ຮັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ. ມື້ງຂາວ ຍັງມີຕະກຸນ ຫຼື ເຊັ່ງ (ຕົວຢ່າງ: ຕົວ, ວີ, ຊິງ, ມິວ, ລີ, ວາ, ຢາ, ຮາ, ຈາ ແລະ ກຸ). ເຊັ່ງ ເປັນຕົວກຳນົດເຂດແດນດ້ານສິດທິທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ, ແລະ ປົກປ້ອງບົດບາດຂອງເພດຊາຍ ເປັນດັ່ງຜູ້ຄວບຄຸມສິດທິທາງເລືອກຂອງເພດຍິງ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຜູ້ຍິງຄົນໃດ ຫຼື ເວລາໃດ ຈະ ແຕ່ງງານ.

4.0 ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນກັບຊົນເຜົ່າ

ຄາດການວ່າ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຈາກນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບ ຈາກຜົນການດຳເນີນໂຄງການຢ່ອຍ ໃນການຢືນສະເໜີ ການສ້າງຜືນຖານໂຄງລ່າງ ຕະຜັງກັນເຈື່ອນ, ການປັບປຸງຄອງ ລະບາຍນ້ຳ, ເຂື່ອນກັນນ້ຳ ແລະ ປະຕູລະບາຍນ້ຳ, ແລະ ສ່ວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ. ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຈາກນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງ ຈະສົ່ງຜົນປະໂຫຍດ ໂດຍຫຼັກໆແລ້ວແມ່ນປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເທດສະບານເມືອງ ໄຊ ເຊິ່ງວ່າຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນເມືອງ ຈະບໍ່ຖືກລົບກວນຫຼາຍຈາກໂຄງການລົງທຶນສ້າງຜືນຖານ ໂຄງລ່າງດັ່ງກ່າວ. ຄາດວ່າ ການກໍ່ສ້າງ ຂອງ ໂຄງການລົງທຶນ ຜືນຖານໂຄງລ່າງ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຈາກນ້ຳ ຖ້ວມຕົວເມືອງ ຈະນຳມາຍັງຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບນິເວດ ເຊັ່ນວ່າ: ການປ້ອງກັນລຳນ້ຳ ຈາກການຕົກຕະກອນ ເນື່ອງຈາກການໄຫຼປ່າຂອງນ້ຳ ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນຂອງຕາຝັ່ງ, ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍທາງຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ຈາກນ້ຳຖ້ວມ. ໂຄງການຈະຊ່ວຍສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ, ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກເຫດການນ້ຳຖ້ວມແບບກະທັນຫັນ ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ.

ຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈະແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຊັດເຈນຂຶ້ນກັບປະເພດ, ຂອບເຂດ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຈາກນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງ. ສຳລັບການກໍ່ສ້າງຜືນຖານໂຄງລ່າງໃໝ່ໃນເທດສະບານ ເມືອງໄຊ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າປະຊາຊົນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ໃນວົງທີ່ ຈຳກັດ, ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ ຜົນກະທົບສະສົມກໍ່ ບໍ່ຄວນຈະມອງຂ້າມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ພື້ນທີ່ ທີ່ມີການກຳນົດການກໍ່ສ້າງສ່ວນສາທາລະນະຂອງສອງຝັ່ງແມ່ນ້ຳ, ຜົນກະທົບຫຼັກ ແມ່ນການຍົກຍ້າຍ ແລະ/ຫຼື ການສູນເສຍທີ່ດິນ ທາງນ້ຳ. ການປົກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນຄັ້ງທຳອິດ ຢູ່ແຂວງ, ໄດ້ມີການລະບຸວ່າ ບັນດາຄົວເຮືອນທີ່ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ກຳນົດ ທີ່ຈະສ້າງສ່ວນ ສາທາລະນະແຄມນ້ຳ ແມ່ນປະຊາຊົນຊົນເຜົ່າ (ກົມມຸ, ຜູ້ນ້ອຍ ແລະ ກາມຸກ).

5.0 ການກະກຽມການດຳເນີນການສຳຫຼັບກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ

ຜົນກະທົບທາງບວກຂອງໂຄງການ ຂຶ້ນກັບລະດັບຄວາມສຳເລັດໃນການສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງກຸ່ມຜູ້ທີ່ ອ່ອນແອ (ດ້ອຍໂອກາດ), ລວມມີ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ, ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ໄວໜຸ່ມ/ເດັກນ້ອຍ. ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຈາກກຸ່ມ ຄົນດັ່ງກ່າວ ໃນຂັ້ນຕອນການອອກແບບ ແລະ ວາງແຜນ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຜ່ານຜ່າອຸປະສັກທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ.

ການກໍ່ສ້າງໂຄງການຢ່ອຍສ່ວນສາທາລະນະສອງແຫ່ງ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນນ້ຳຖ້ວມ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາຍ ໃຕ້ ພາກສ່ວນ ທີ 1 ອາດຜົວຜັນເຖິງການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ/ຫຼື ການຍົກຍ້າຍ, ເຊິ່ງເປັນຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ (ດ້ອຍໂອກາດ). ພາກສ່ວນທີ່ສຳຄັນ ຂອງກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນ ນະໂຍບາຍດ້ານສັງຄົມການປົກປ້ອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເຊື່ອມເຂົ້າກັບຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ຂອງແຜນ ແລະ ການມີ ຮ່ວມຮ່ວມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ກັບ ຊຸມຊົນ.

ການດຳເນີນການກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ສຳລັບບັນດາໂຄງການຢ່ອຍໃນພື້ນທີ່ ທີ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າອາໄສຢູ່ຕ້ອງມີ (ກ) ການຄັດເລືອກຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ເພື່ອລະບຸວ່າ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ ຫຼື ການຢູ່ຮ່ວມກັນແບບເປັນກຸ່ມ; (ຂ) ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນປະຕິບັດການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ກຳນົດຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳຢ່າງເໝາະສົມ; (ຄ) ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນປະຕິບັດການປົກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ (FPICs) ກັບ ຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນການນຳທາງເປີດກວ້າງການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ;

(ງ) ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນກະກຽມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ (ຫຼື ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມເຜົ່າ) ເພື່ອຕອບໂຈດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມກັງວົນຂອງຊຸມເຜົ່າ, ສະໜອງຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານວັດທະນະທຳຢ່າງເໝາະສົມ, ແລະ ຮັບປະກັນມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ.

ລະດັບລາຍລະອຽດທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ກູ້ຢືມທຶນໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນວັກ (ຂ), (ຄ) ແລະ (ງ) ເປັນສັດສ່ວນກັບຄວາມຊັບຊ້ອນຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຍື່ນສະເໜີ ແລະ ການທຽບລັກສະນະ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນກັບກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທັງດ້ານບວກ ຫຼື ດ້ານລົບ.

5.1 ການກັ່ນຕອງຕົວແທນຂອງກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ

ທະນະຄານໂລກ ຈະເຮັດການກັ່ນຕອງກ່ອນໄລຍະການກະກຽມໂຄງການ, ເພື່ອກຳນົດວ່າມີກຸ່ມຊຸມເຜົ່າອາໄສຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການຫຼືບໍ່ ຫຼື ມີການຢູ່ຮ່ວມກັນແບບເປັນກຸ່ມທີ່ສະໜິດແໜ້ນ. ທະນະຄານໂລກ ອາດຈະຊອກຫາການຕັດສິນໃຈດ້ານເຕັກນິກຈາກວິຊາການດ້ານສັງຄົມ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ມີຄວາມຊຳນານດ້ານສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ. ທະນະຄານໂລກຈະປຶກສາຫາລືຮ່ວມກັບກຸ່ມຊຸມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນ. ທະນະຄານໂລກ ອາດຈະຕິດຕາມກອບຂອງຜູ້ກູ້ຢືມທຶນເພື່ອການລະບຸກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ໃນຊ່ວງເວລາການຄັດເລືອກ ເພື່ອໃຫ້ກອບສອດຄ່ອງກັນກັບນະໂຍບາຍ.

ຖ້າຫາກອີງຕາມຂະບວນການກັ່ນຕອງ, ທະນະຄານໂລກ ໄດ້ລວບລວມບັນດາກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ທີ່ມີໃນປັດຈຸບັນ ຫຼື ການຢູ່ຮ່ວມກັນແບບສະໜິດແໜ້ນ ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ, OP/BP 4.10 ມີຄວາມກ່ຽວພັນກັນກັບວິທີການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ. ໃນນີ້ຈະລວມມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນດຳເນີນການປະເມີນທາງສັງຄົມ ເພື່ອປະເມີນຜົນກະທົບທັງທາງບວກ ແລະ ທາງລົບຈາກໂຄງການທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ກັບຊຸມເຜົ່າ ແລະ ເພື່ອກວດສອບທາງເລືອກຂອງໂຄງການ ສຳລັບພື້ນທີ່ທີ່ອາດເກີດຜົນກະທົບທາງລົບ.

5.2 ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ

ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ (SIA) ແມ່ນຂັ້ນຕອນການທົບທວນ ແລະ ການກຳນົດ ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ຂອງໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນປັດຈຸບັນ ຫຼື ທີ່ໄດ້ຍື່ນສະເໜີໄປແລ້ວ ແລະ ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ. ອີງຕາມການປະເມີນຜົນກະທົບຮ່ວມສາກົນ ຈະປະກອບມີຂັ້ນຕອນຂອງການວິເຄາະ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຜົນທີ່ເກີດຕາມມາຕໍ່ກັບສັງຄົມທັງທີ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ, ທັງດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບ ຂອງແຜນຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ (ນະໂຍບາຍ, ລາຍການ, ແຜນການ, ໂຄງການຕ່າງໆ) ແລະ ທຸກຂັ້ນຕອນການປ່ຽນແປງທາງສັງຄົມທີ່ໄດ້ຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອດັ່ງກ່າວ.

ຄວາມກວ້າງ, ຄວາມເລິກ ແລະ ປະເພດຂອງການວິເຄາະໃນການປະເມີນສັງຄົມ ເປັນສັດສ່ວນກັບທຳມະຊາດ ແລະ ຂອບເຂດຂອງຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນກັບກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຜົນກະທົບທາງບວກ ຫຼື ທາງລົບ. ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ (SIA) ຄວນຈະລວມເຂົ້າກັບບົດປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການ (ESIA) ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃນກອບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການວິເຄາະ ເພື່ອພັດທະນາແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ດ້ານສັງຄົມ (SMMP).

ໃນຊ່ວງເວລາການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນໃນເບື້ອງຕົ້ນຢູ່ທີ່ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ສິ່ງທີ່ໄດ້ມາ ແມ່ນການສະເໜີວິທີການ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ຕໍ່ກັບປະຊາຊົນ/ຕໍ່ກັບເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງ ຊຶ່ງລວມມີຫຼາຍຊຸມເຜົ່າ:

- ການເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຂໍ້ມູນມີສອງບໍ່ຄ່ອຍຈະໄດ້ຮັບການດັດແກ້ທັນເຫດການ.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ຕາມພື້ນຖານການວິເຄາະຜົນກະທົບ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຮັບປະກັນວ່າປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ (ດ້ອຍໂອກາດ), ລວມມີບັນດາກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາໃໝ່.
- ຖ້າຫາກຈຳເປັນຕ້ອງມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ (ດ້ອຍໂອກາດ) ລວມທັງກຸ່ມຊຸມເຜົ່າ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງໂອກາດການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະ ສະໜອງທາງເລືອກດ້ານການດຳລົງຊີວິດແກ່ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.
- ການຝຶກອົບຮົມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

- ການສະໜອງ ຫຼື ການກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຜູ້ທີ່ໃຫ້ການອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບໂຄງການຄວນຈະເວົ້າເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ.

5.3 ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ

ນະໂຍບາຍດ້ານຊົນເຜົ່າຂອງທະນາຄານໂລກ ຕໍ່ກັບໂຄງການຢ່ອຍທີ່ທະນາຄານໂລກໄດ້ໃຫ້ທຶນ ຄືຕ້ອງມີຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື ແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ໃນການນໍາທາງເປີດກວ້າງການປະກອບສ່ວນດ້ານຜົນປະໂຫຍດຂອງຊຸມຊົນ ຫຼື ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນຈະຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການ ການປຶກສາຫາລື ທີ່ແທດເໝາະກັບສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ອີງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ການອອກແບບວິທີການ, ໃຫ້ຄວາມໃສ່ໃຈເປັນພິເສດ ກັບຄວາມກັງວົນຂອງແມ່ຍິງຊົນເຜົ່າ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງໂອກາດດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ເວທີສໍາຫຼັບການສົນທະນາປຶກສາຫາລື ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ມີຢູ່ໃນການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ຂອບເຂດຂອງການປຶກສາຫາລືທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຜູ້ທີ່ໂຄງການ ແລະ ຮູບແບບຂອງຜົນກະທົບ. ວິທີການທີ່ນໍາໃຊ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບຮູບແບບຂອງຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ມີຕໍ່ຊຸມຊົນ (ຕົວຢ່າງ: ຄວາມອ່ອນໄຫວ (ຄວາມ ດ້ອຍໂອກາດ), ພາສາ ແລະ ການສື່ສານພົວພັນຮ່ວມກັບສັງຄົມໃຫຍ່ ຫຼື ຊຸມຊົນໃກ້ຄຽງ).

ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື ຕ້ອງຮັບປະກັນ:

- ປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຈະບໍ່ຖືກບົບບັງຄັບ, ກົດດັນ ຫຼື ຂົ່ມຂູ່ ໃນທາງເລືອກການພັດທະນາຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ຄວາມຍິນຍອມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ຈະຕ້ອງມີຢ່າງພຽງພໍກ່ອນການອະນຸມັດ ຫຼື ການເລີ່ມປະຕິບັດກິດຈະກຳໃດໆ ແລະ ເຄົາລົບຄວາມຕ້ອງການເວລາຂອງຊົນເຜົ່າຕໍ່ກັບຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື/ການຍິນຍອມ
- ປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ (ມີ) ຂໍ້ມູນຢ່າງຄົບຖ້ວນກ່ຽວກັບ ຂອບເຂດ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງບັນດາກິດຈະກຳ ການພັດທະນາຕໍ່ກັບທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວປະກອບມີ ລັກສະນະ, ຂະໜາດ, ບາດກ້າວ, ການປັບປຸງ ແລະ ຂອບເຂດ ຂອງໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ; ຈຸດປະສົງ ແລະ ໄລຍະ ເວລາຂອງໂຄງການ; ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜູ້ທີ່ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ; ການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງຄວາມສ່ຽງອື່ນໆ; ບຸກຄະລາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ດໍາເນີນໂຄງການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຂອງໂຄງການ. ໃນຂະບວນການນີ້ ອາດຈະລວມມີທາງເລືອກຂອງການບໍ່ຍິນ ຍອມ.

ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ເປັນພາກສ່ວນ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ຕໍ່ກັບຂະບວນການຍິນຍອມ ແລະ ຂະບວນການ ປຶກສາຫາລື ຕ້ອງມີເອກະສານທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ. ການປຶກສາຫາລື ຄວນດໍາເນີນການເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເມື່ອເຫັນວ່າຈໍາເປັນ ແລະ ມີເວລາໃນການກະກຽມທີ່ພຽງພໍ (ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງອາທິດ) ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າທຸກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການປຶກສາຫາລືຢ່າງເຕັມຮູບແບບ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ການກະກຽມກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ.

ການກະກຽມການປຶກສາຫາລື ຕ້ອງພິຈາລະນາໃຫ້ຮອບຄອບ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມກັບສະພາບຂອງໂຄງການຢ່ອຍ, ຜົນກະທົບທີ່ ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສະພາບການຂອງຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ. ວິທີການປຶກສາຫາລືອາດລວມມີ:

- ການປະຊຸມກັບຊຸມຊົນ ທັງຈັດຮ່ວມກັນທັງໝົດ ແລະ ຈັດເປັນກຸ່ມຢ່ອຍ;
- ການຈັດກຸ່ມສົນທະນາ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມການວາງແຜນ;
- ກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄອງການແບບເຕັມຮູບແບບ (ເອກະສານຂອງໂຄງການ, ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ຕ່າງໆ), ໃນຮູບແບບທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ເຊັ່ນວ່າ ໂພສເຕີ ແລະ ແຜ່ນພິມ ແລະ ສຽງພ້ອມກັບຮູບພາບທີ່ເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ;
- ກຳນົດຜູ້ປະສານງານຢູ່ພາຍໃນຊຸມຊົນ (ບາງການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດ ເພື່ອການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະທິບາຍຄວາມໝາຍ ໃຫ້ແຈ້ງໃຫ້ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລື);

- ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ອົງກອນເຜົ່າຊົນກຸ່ມນ້ອຍ (EMOs) ແລະ ອົງກອນສັງຄົມ ທ້ອງຖິ່ນອື່ນໆ ທີ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າລະບຸວ່າຢາກໃຫ້ມາມີສ່ວນຮ່ວມ;
- ໂອກາດການເຂົ້າຮ່ວມຂອງການປຶກສາຫາລືແຕ່ລະຄັ້ງ ຂອງການກະກຽມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

5.4 ການກະກຽມແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ

ອີງຕາມນະໂຍບາຍ OP/BP 4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ, ເມື່ອການຄັດເລືອກລະບຸວ່າກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມ, ຜົນຈາກການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຈະໄດ້ນຳໃຊ້ໂດຍກຳນົດໜ່ວຍງານປະຕິບັດການ ເພື່ອກະກຽມແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP) ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຢ່ອຍໂດຍສະເພາະ. ແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP) ຈະໄດ້ມີການສ້າງມາດຕະການຂຶ້ນມາ ຊຶ່ງຜູ້ຖືກຢືມທຶນຈະຮັບປະກັນ ຄື: (a) ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະມີວັດທະນະທຳ, ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ ເໝາະສົມ; (b) ເມື່ອກຸ່ມຊົນເຜົ່າໄດ້ຮັບຜົນກະທົບດ້ານລົບຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ນັ້ນ ບັນດາຜົນກະທົບດ້ານລົບເຫຼົ່ານັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນ (ຫຼີກເວັ້ນ), ຫຼຸດຜ່ອນ, ບັນເທົາ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ. ແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP) ຄວນໄດ້ຮັບການກະກຽມໃນຮູບແບບທີ່ມີຄວາມຍືດຢຸນ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໃຫ້ເກີດຜົນ ແລະ ລະດັບຄວາມລະອຽດແມ່ນມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນກັບໂຄງການທີ່ເຈາະຈົງ ແລະ ລັກສະນະຂອງຜົນກະທົບທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

ໃນເວລາທີ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫຼັກຈາກໂຄງການໂດຍກົງ, ອົງປະກອບ ຂອງແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າຄວນຈະລວມມີທັງການອອກແບບທັງໝົດຂອງໂຄງການ ແລະ ແຍກສ່ວນແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ເຊັ່ນໃນກໍລະນີ ເອກະສານປະເມີນຄ່າໂຄງການ ໃຫ້ສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້ ວ່າໂຄງການໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງ ຕາມນະໂຍບາຍ ຫຼື ແນວໃດໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມຕ້ອງການຂອງ ແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.

ຕ້ອງການຢູ່ຈຸດໃດ, ແຜນການພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ຄວນຈະລວມມີບັນດາອົງປະກອບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ (ສັດສ່ວນຂອງຂອບເຂດ, ຜົນປະໂຫຍດ, ຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆຂອງໂຄງການຢ່ອຍ):

- a) ຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການ ແລະ ບົດສະຫຼຸບບັນຫາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- b) ບົດສະຫຼຸບກອບທາງດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ອົງກອນ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບບັນດາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- c) ບົດສະຫຼຸບການປະເມີນທາງດ້ານສັງຄົມ ລວມມີທັງຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານປະຊາກອນ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ລັກສະນະດ້ານການເມືອງ ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ທີ່ດິນ ແລະ ເຂດແດນ ທີ່ພວກເຂົາເປັນເຈົ້າຂອບສືບທອດກັນມາ ຫຼື ນຳໃຊ້ຕະຫຼອດມາ ຫຼື ຄອບຄອງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ພວກເຂົາໄດ້ເຜິ້ງພາອາໄສ;
- d) ບົດສະຫຼຸບຂອງຜົນການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ກັບປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ການສະໜັບສະໜູນໃນວົງກວ້າງສຳຫຼັບໂຄງການຢ່ອຍ;
- e) ກອບເພື່ອຮັບປະກັນ ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນຊ່ວງເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກິດຈະກຳຂອງໂຄງການຢ່ອຍ;
- f) ບັນດາມາດຕະການເພື່ອຮັບປະກັນວ່າປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຕາມທີ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບຢ່າງເໝາະສົມ;
- g) ຄຳອະທິບາຍການຈັດຫາບັນດາອົງກອນຕ່າງໆ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- h) ບັນດາມາດຕະການ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນ, ຫຼຸດຜ່ອນ, ບັນເທົາ ຫຼື ຊົດເຊີຍຕໍ່ກັບຜົນ;
- i) ການປະເມີນມູນຄ່າ ແລະ ແຜນການເງິນ ຂອງ ແຜນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- j) ກົນໄກການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຕໍ່ກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ
- k) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຕິດຕາມກວດກາ, ການປະເມີນຜົນ ແລະ ການລາຍງານ ຂອງ ແຜນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ພ້ອມກັບບັນດາຕົວຊີ້ວັດ ສຳລັບການຕິດຕາມກວດກາ ທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ (ແຍກເປັນແຕ່ລະຊົນເຜົ່າ).

6.0 ການຈັດຕັ້ງອົງກອນ

ໃນ ສປປ ລາວ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໜ້າວຽກດ້ານທະໜົນຫົນທາງ, ການຜັດທະນາຕົວເມືອງ, ການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ ແລະ ທາງບົກ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງການສະໜອງນໍ້າໃຊ້ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ໃນພື້ນທີ່ຕົວເມືອງ. ມັນເປັນຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບກະຊວງໃຫຍ່ ປະກອບດ້ວຍບັນດາກົມກອງ ແລະ ສະຖາບັນຫຼັກ ຄື ກົມຂົວທາງ, ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ, ກົມຜັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ກົມອື່ນໆ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບການເຮັດປ້ອງກັນຕາຝັ່ງເຈື່ອນ ແລະ ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ທ່າເຮືອ ແລະ ການສັນຈອນ, ການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ, ການກວດກາ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ. ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ທີ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ໂຄງການຍ່ອຍການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມຈະໄດ້ຮັບການດໍາເນີນການໂດຍ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ (PMU) ແລະ ພະແນກວິຊາການ ເຊິ່ງຈະມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການວາງແຜນ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ດ້ານການປະຕິບັດມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງແຕ່ລະໜ້າວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງວິທີການປ້ອງກັນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຮ່ວມກັນ, ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການປ້ອງກັນ ໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານພາຍໃນ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT).

ໂຄງການຍ່ອຍການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຂອງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຈະໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາຍໃຕ້ຂະບວນການຂອງລັດຖະບານລາວ. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) ຈະເປັນຜູ້ອອກແບບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA) ໂດຍຜ່ານ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ. ໂດຍລວມແລ້ວ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະສານງານ ຈະເປັນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື (DoPC). ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະມີໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນ ແລະ ການດໍາເນີນການບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ພາຍໃຕ້ພາກສ່ວນທີ 1, 2 ແລະ 3 ຂອງ ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຜ່ານໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອ ຄື ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ປະສານງານ ແຜນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ ປະສານງານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກໃຫ້ກັບ ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຂອງ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ໃນການດໍາເນີນວຽກງານຕ່າງໆ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ. ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຂອງ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຈະສ້າງ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ (PMU) ເພື່ອມີໜ້າທີ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ການປ້ອງກັນ ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະມີໜ້າທີ່ໃນການດໍາເນີນການ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການດໍາເນີນການພາຍໃຕ້ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ.

ຂຶ້ນກັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ປະສົບການທີ່ເປັນມືອາຊີບ ໃນດ້ານການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການດໍາເນີນການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າ ພະນັກງານ ຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ແລະ ກົມການຮ່ວມມື ຈະຕ້ອງການການສົ່ງເສີມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ເພີ່ມເຕີມ. ພວກເຂົາ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ ທີ່ມີທ່າອ່ອນໃນການດໍາເນີນການ ດ້ານຄວາມຕ້ອງການ ຂອງກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ລວມທັງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານການປ້ອງກັນ. ຕາຕະລາງ 3 ນໍາສະເໜີໜ້າທີ່ຫຼັກໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕະຫຼອດຊ່ວງອາຍຸຂອງໂຄງການ.

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ພາຍໃຕ້ ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ) ຈະໃຫ້ຄໍາອະທິບາຍແຕ່ລະໜ້າວຽກ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດໍາເນີນການ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວ ຢູ່ໃນ ເມືອງ ໄຊ, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະທົບທວນຄືນການຄັດເລືອກບົດລາຍງານ ທີ່ໄດ້ກະກຽມໂດຍ ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຂອງ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ກະກຽມຮ່າງ ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆໃນການອ້າງອີງ ຂອງແຜນການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອການກະກຽມແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ວ່າສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ບໍ່, ແລະ ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP) ຕາມຄວາມຈໍາເປັນ. ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ເອກະສານແຜນການຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ ARAP/ RAP ແລະ EGDP) ຈະໄດ້ຢາຍໃ ຫ້ກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ໃນຊ່ວງເວລາການປຶກສາຫາລື. ບັນຫາຕ່າງໆ ແລະ ການສັງເກດເຫັນ ຈາກການປຶກສາຫາລື ຈະໄດ້ຮັບການບັນທຶກ. ເອກະສານ ຈະມີສ່ວນພົວພັນເຖິງການເຜີຍແຜ່ສຸສາທາລະນະຊົນ ແລະ ຍື່ນໃຫ້ກັບທະນາຄານໂລກເພື່ອການກວດກາຄືນ.

ຕາຕະລາງ 3 ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ສໍາຫຼັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກອບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ.

ວົງຈອນຂອງ ໂຄງການຍ່ອຍ	MPWT/DOW	ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໜ່ວງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ຕາມ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຍ່ອຍ)
ການກັ່ນຕອງ	ແນະນຳບັນດາຜູ້ສະໝັກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນ ເສຍ ກ່ຽວກັບວິທີການປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ທົບທວນທັດສະນະ/ແນວຄວາມຄິດ ແລະ ກັ່ນຕອງ ການປ້ອງກັນບັນຫາຕ່າງໆທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ແນະນຳບັນດາຜູ້ສະໝັກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລັກສະນະ ແລະ ເນື້ອຫາ ຂອງເອກະສານການປ້ອງກັນ ແລະ ມາດຕະຖານຕ່າງໆ ເພື່ອໄດ້ຮັບການກະກຽມ.	ປະເມີນການປ້ອງກັນບັນຫາທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ກ່ອນ ຂະບວນການກະກຽມ ລວມມີການກັ່ນຕອງບັນດາ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ອະທິບາຍການປ້ອງກັນບັນຫາທີ່ອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນ ໃນແບບການກັ່ນຕອງການປ້ອງກັນ ຈະຕ້ອງ ແນບມາຜ່ອມກັບບົດສະເໜີຂອງໂຄງການຍ່ອຍ.
ການກະກຽມ	ແນະນຳບັນດາຜູ້ສະໝັກ ໃນດ້ານການປ້ອງກັນບັນຫາ ຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ.	ກະກຽມການປ້ອງກັນດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ ເຊັ່ນວ່າ ການ ປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ ແລະ/ຫຼື ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ອອກແບບມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ກະກຽມ ເອກະສານ ເຊັ່ນວ່າ ESMP, RAP, EGDP, ECoP, ແລະ ອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນກັບ DOW. ຖ້າຫາກເໝາະສົມ ເປີດເຜີຍຮ່າງເອກະສານການປ້ອງ ກັນ ຜ່ອມກັບ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ຕໍ່ກັບບັນດາ ຊຸມຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບກ່ອນກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ/ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (MPWT/DOW) ຈະທົບທວນບົດສະເໜີເປັນຄັ້ງ ສຸດທ້າຍ.
ການທົບທວນຄືນ ແລະ ການຮັບຮອງ	ທົບທວນບົດສະເໜີການປ້ອງກັນຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານສັງຄົມຂອງບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ. ປະເມີນຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງ ຂະບວນການປະເມີນການປ້ອງກັນ ແລະ ການປຶກສາ ຫາລື. ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນອື່ນອີກ ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຄວາມຈຳເປັນ. ປະເມີນຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງ ເອກະສານ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນ. ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຄວາມຈຳເປັນ, ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການດັດແກ້ໃຫ້ ເໝາະສົມ ແລະ ປະເມີນຄືນໃໝ່ກ່ອນການຮັບຮອງຄັ້ງສຸດ ທ້າຍ. ຖ້າຫາກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (ທຽບກັບ OP/BP4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ) ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຕ້ອງໃຫ້ ພວກເຂົາມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະ ກ່ອນ ແລະ ການ ຮັບຮອງການຍິນຍອມ ໃຫ້ບັນດາກິດຈະກຳຂອງ	ຍື່ນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ຜ່ອມກັບເອກະສານ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້. ຖ້າ ຫາກ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ດຳເນີນ ຂັ້ນຕອນເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ຕົງກັບ ກອບການຄຸ້ມ ຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ການສະໜອງ ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ. ຍື່ນບົດສະເໜີອີກຄັ້ງ ຜ່ອມກັບ ເອກະສານ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນສະບັບປັບປຸງ ດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ. ກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບ ແຫ່ງ ຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ທຸກສະບັບ ຈະໄດ້ຮັບການ ລວບລວມ ແລະ ຝ່າຍຈະນານຳໃຊ້. ກະກຽມແຜນງານດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ ຖ້າຫາກວ່າ ໂຄງການຍ່ອຍອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອົງກອນຊຸມຊົນ ໃນທ້ອງຖິ່ນ (ອົງການທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງ ກອນຊຸມຊົນຕ່າງໆ).

ໂຄງການຢ່ອຍມີຜົນຕໍ່ກັບເຂົາເຈົ້າ.

ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນການ
ປ້ອງກັນສຸສາທາລະນະຊົນ ຢູ່ໃນ website ພາຍຫຼັງ
ການອະນຸມັດໂຄງການ.

ຕາຕະລາງ 3 (ຕໍ່)

ວົງຈອນຂອງໂຄງການຍ່ອຍ	MPWT/DOW	ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ຕາມ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຍ່ອຍ)
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ທົບທວນເອກະສານປ້ອງກັນ ແລະ ບັນຫາຕ່າງໆ ຊ່ວງເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ. ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການດັດແກ້ມາດຕະການປ້ອງກັນ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈຳເປັນ. ທົບທວນ ແລະ ອະນຸມັດແຜນດຳເນີນງານ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມໃນຊ່ວງເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ.	ເຜີຍແຜ່ເອກະສານການປ້ອງກັນສະບັບສຸດທ້າຍ ມີຜົນກະທົບແນວໃດແດດຕໍ່ກັບຊຸມຊົນ. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ເອກະສານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງບັນດາມາດຕະການປ້ອງກັນ. ເມື່ອກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (ທຽບກັບ OP/BP4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ) ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ລວມທັງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ.
ການປະເມີນຜົນ	ຮັບປະກັນການລວບລວມ ແລະ ການທົບທວນ ການປ້ອງກັນບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຢູ່ໃນຊ່ວງເຄິ່ງກາງ ແລະ ຊ່ວງສຸດທ້າຍ ຂອງການປະເມີນຜົນ ແລະ ການລາຍງານ ລວມມີບົດຮຽນທີ່ສາມາດຖອດຖອນໄດ້ຫຼາຍໆກໍລະນີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນດ້ານຄວາມຍືນຍົງຂອງແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ.	ປະເມີນຄ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງມາດຕະການປ້ອງກັນ. ເມື່ອກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (ທຽບກັບ OP/BP4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ) ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ລວມທັງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ.

7.0 ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການຕິດຕາມກວດກາ ແມ່ນພາກສ່ວນຫຼັກຂອງ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໃນຊ່ວງເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າຂອງ ສປປ ລາວ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA), ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະແຕ່ງຕັ້ງ ພະນັກງານປະຈຳເຕັມເວລາ ຄືກັບວ່າເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງ ໃນຂະບວນການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ. ພະນັກງານເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕິດຕາມຂັ້ນຕອນການເວນຄືນທີ່ດິນ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ຫຼື ເມືອງ. ຈາກຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງໂຄງການ, ການສ້າງຄາມເຂັ້ມແຂງ ຈະເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ກັບຂະບວນການຕິດຕາມກວດກາ ໃຫ້ແກ່ພະນັກຂອງລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ແລະ ຕະຫຼອດຮອດການມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼາຍລະດັບໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລາຍການຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນລວມມີ:

- ການຈ່າຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ທຶນ ໃນການຊົດເຊີຍການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການສົ່ງເສີມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ອ່ອນໄຫວ (ດ້ອຍໂອກາດ);
- ການຈັດສັນ ແລະ ການກຳນົດຜືນທີ່ດິນປ່ອນໃໝ່;
- ທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງຜືນທີ່ດິນບຸກເບີກໃໝ່;
- ການກຳນົດຕາຕະລາງເວລາຂອງບັນດາກິດຈະກຳຂ້າງເທິງນັ້ນ;
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ກົດລະບຽບ ໃນແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນຊ່ວງເວລາຂອງການດຳເນີນແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້/ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;

- ການບັນຈຸພະນັກງານ, ການຝຶກອົບຮົມ, ຕາຕະລາງກຳນົດວຽກ ແລະ ການດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຂັ້ນຕອນ.

ການຕິດຕາມກວດກາປີລະສອງຄັ້ງ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາໃນແຕ່ລະຊ່ວງເວລາ ຈະໄດ້ຮັບການດຳເນີນການ ເປັນແຕ່ລະ ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ລະບຸສະເພາະ ເລື່ອ:

- ບັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ຮັບປະກັນທັງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິພາບ ຂອງຂະບວນການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ສ້າງ ພະຍານຫຼັກຖານ ແລະ ປະສິດທິພາບ ບົນພື້ນຖານການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເພື່ອໂຄງການຄຸ້ມ ຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ;
- ໃຫ້ໂອກາດໃນການລາຍງານຜົນ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາເຄື່ອງມືບັງຄັບຜົນກະທົບ ແລະ ມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນ.

ສ່ວນທີ່ກ່ຽວກັບການສະເໜີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ; ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ, ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT DoW DIA PMU) ຈະດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາບັນດາກິດຈະກຳ ໃນຊ່ວງເວລາ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ກຳນົດຂອບເຂດ ເພື່ອໃຫ້ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ປະສິບຜົນສຳເລັດ. ການຕິດຕາມກວດກາຈະເນັ້ນໃສ່ ສາມ ດ້ານຫຼັກ: (ກ) ການຕິດຕາມກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງ ຂອງກາປະຕິບັດງານ, (ຂ) ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບ ແລະ (ຄ) ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບສະສົມ.

ໃນການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ວິຊາການຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT DoW), ເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ແລະ ການປະເມີນຜົນ (M&E). ໜ້າວຽກຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ແລະ ການປະເມີນຜົນ (M&E) ແມ່ນເພື່ອ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ການເວນຄືນທີ່ດິນ ສຳລັບໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອປະເມີນວ່າບັນລຸ ຕາມຈຸດປະສົງ ຫຼື ບໍ່. ຜ່ານການສຳຫຼວດຢ່າງເປັນທາງການ, ການສຳພາດກັບປະຊາຊົນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນ ກະທົບ, ຈັດກຸ່ມສົນທະນາ ແລະ ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນອື່ນໆ, ໜ້າວຽກຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ແລະ ການປະເມີນ ຜົນ (M&E) ແມ່ນ ປະເມີນຂະບວນການທັງໝົດຂອງການເວນຄືນທີ່ດິນ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກ ຜົນກະທົບ. ການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນຈະເຕືອນໜ້າວຽກລ່ວງໜ້າ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ແລະ ຊ່ອງທາງການ ຮ້ອງຮຽນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາເບື້ອງຕົ້ນຂອງການປຶກສາຫາລື ກັບຊຸມຊົນ ໄດ້ມີການແນະນຳວ່າ ບັນດາສະມາຊິກຂອງທະນາຄານໂລກ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການຕິດຕາມ ກວດກາ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ຍັງໄດ້ແນະນຳໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຊຸມຊົນ ເພື່ອເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂະບວນການຕິດຕາມ ກວດກາພາຍໃນ. ຄະນະກຳມະການຊຸມຊົນ ຄວນປະກອບມີຜູ້ຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ລວມມີຜູ້ຕາງໜ້າຈາກກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ, ຕາງໜ້າຈາກແມ່ຍິງ, ຜູ້ສູງອາຍຸ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ບັນດາຜູ້ນຳຂອງຊຸມຊົນ.

ບັນດາຕົວຊີ້ວັດຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກປະກອບມີ:

- ຂະບວນການ: ລວມມີການກະກຽມປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ການດຳເນີນການຊົດເຊີຍ;
- ຄຸນນະພາບ: ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຕໍ່ກັບການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຝືນຝູງ;
- ທຶນການຊົດເຊີຍ: ລວມມີການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ເງິນ ເຂົ້າໃນການຊົດເຊີຍການເວນຄືນທີ່ດິນ;
- ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ: ລວມມີ ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງໂຄງການ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຂອງ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

ບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດໃນການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ຈະມາຈາກ ອົງກອນອິດສະຫຼະ ເຊັ່ນວ່າ: ອົງກອນຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ (ອົງການທີ່ບໍ່ທັງຜົນກຳໄລ), ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າທາງວິຊາການ ຫຼື ທີ່ປຶກສາ ພາຍໃນ ສປປ ລາວ. ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ຂອງ ອົງກອນຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ຈະປະກອບມີ:

- ຝັດທະນາ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້/ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ທີມງານຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ;
- ສັງເກດການທຸກດ້ານຂອງ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້/ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ສະໜອງ ການລາຍງານ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ໃຫ້ກັບທະນາຄານໂລກ ໂດຍຜ່ານ ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO);
- ສະໜອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານວິຊາການຂອງຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO) ໃນດ້ານຂະບວນການ ແລະ ການກວດສອບຂໍ້ມູນ.

8.0 ກິນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ

ໃນຖານະທີ່ເປັນໜ່ວຍງານປະຕິບັດການ ຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຈະໄດ້ສ້າງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ເຊິ່ງມີຫຼາຍລະດັບ, ໜຶ່ງ ແມ່ນຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນຂັ້ນບ້ານ (ເຊັ່ນ ຄະນະກຳມະການຢ່ອຍ ໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຂັ້ນບ້ານ VRS) ແລະ ຂັ້ນ ເມືອງ ຫຼື ຂັ້ນ ແຂວງ. ຄະນະກຳມະການເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ດຳເນີນການປະເມີນຜົນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ແລະ ການຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຈະປະກອບມີ ຕົວແທນຈາກ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ຜູ້ນຳຊຸມຊົນ ແລະ ອົງກອນຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ນອກຈາກນັ້ນ ກໍຍັງມີ ຕົວແທນຈາກຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຂັ້ນ ເມືອງ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈາກ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ແລະ ໜ່ວຍງານການດຳເນີນການໂຄງການ. ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາອາຍຸຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ລວມທັງໄລຍະເວລາທີ່ປົກຜ່ອງໃນໜ້າທີ່.

ການປຶກສາຫາລືກັບ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນກ່ອນຂະບວນການວາງແຜນຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ. ກ່ອນການເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການຢ່ອຍ, ຜູ້ນຳໝູ່ບ້ານ ຈະໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍທາງກົງ. ຜູ້ນຳໝູ່ບ້ານ ຈະໄດ້ເຮັດການ ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ກັບ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ລວມມີ ທຸລະກິດ ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ເພື່ອປຶກສາຫາລືທາງເລືອກໃນກໍລະນີການເວນຄືນທີ່ດິນ. ຂະບວນການທັງໝົດຈະໄດ້ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ທຸກໆການຮ້ອງຮຽນຈະຕ້ອງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ການຮ້ອງຮຽນດ້ວຍປາກເປົ່າ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການບັນທຶກໃນເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ຈາກ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ໄດ້ຮັບການບັນທຶກຢ່າງເໝາະສົມ ຈາກ ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ແຕ່ລະຂັ້ນ. ແບບ ຫຼື ຝອມ ມີໄວ້ເພື່ອການບັນທຶກນັ້ນ ສາມາດຜັດທະນາ ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າໃຈງ່າຍຕໍ່ກັບການບັນທຶກ. ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈະບໍ່ໄດ້ເສຍທຸກຄ່າທຳນຽມດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ກິດໝາຍ ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການຮ້ອງຮຽນ. ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທຸກຮູບແບບຂອງການດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍ ຈະໄດ້ຮັບການດຳເນີນການໂດຍການເຈລະຈາກັນ ຈົນເກີດມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈທີ່ສຸດ. ຂະບວນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ແມ່ນເພື່ອສະໜອງການກຳນົດເວລາ ແລະ ກິນໄກຄວາມໂປ່ງໃສ ເພື່ອນຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂ ທຸກໆຄວາມຂ້ອງໃຈ ຂອງ ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍ. ຂະບວນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນນີ້ ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງຂະບວນການແກ້ໄຂການຮ້ອງຮຽນຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ການສະໜອງກິດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແຕ່ວ່າເປັນການແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມຂ້ອງໃຈຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ການຮ້ອງຮຽນແບບທັນເວລາ, ເຮັດໃຫ້ພ້ອມສາມາດດຳເນີນການໄດ້ ແລະ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ທຸກໆມ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ປະຊາກອນ ແລະ ຂະໜາດທີ່ແຕກຕ່າງກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບ ຈາກການດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍ.

ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຈະສ້າງຊ່ອງທາງໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ການຍົກຍ້າຍທຸລະກິດ ນຳມາຍັງການຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງໂຄງການ ໄດ້ແກ້ໄຂ. ຂະບວນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຈະຕ້ອງມີມາດຕະຖານການປະຕິບັດງານທີ່ເໝາະສົມ, ລວມມີເວລາທີ່ຕ້ອງການໃນການໃຫ້ຄຳຕອບກັບການຮ້ອງຮຽນ ແລະ ບໍ່ມີການເກັບຄ່າທຳນຽມ ຫຼື ຄິດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆກັບປະຊາຊົນ. ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຄວນຈະກຳນົດ ວິທີທາງອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເສຍຫາຍ ຖ້າຫາກວ່າຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດທີ່ຈະນຳໃຊ້ໄດ້ຕໍ່ກັບການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ. ໃນມາດຕາ 25 ຂອງ ດຳລັດ 192/ນຍ (2016) ລະບຸໃຫ້ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ມີການສ້າງກິນໄກທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອແກ້ໄຂການຮ້ອງຮຽນ. ດຳລັດໄດ້ລະບຸວ່າ ຜູ້ດຳເນີນການໂຄງການ, ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ

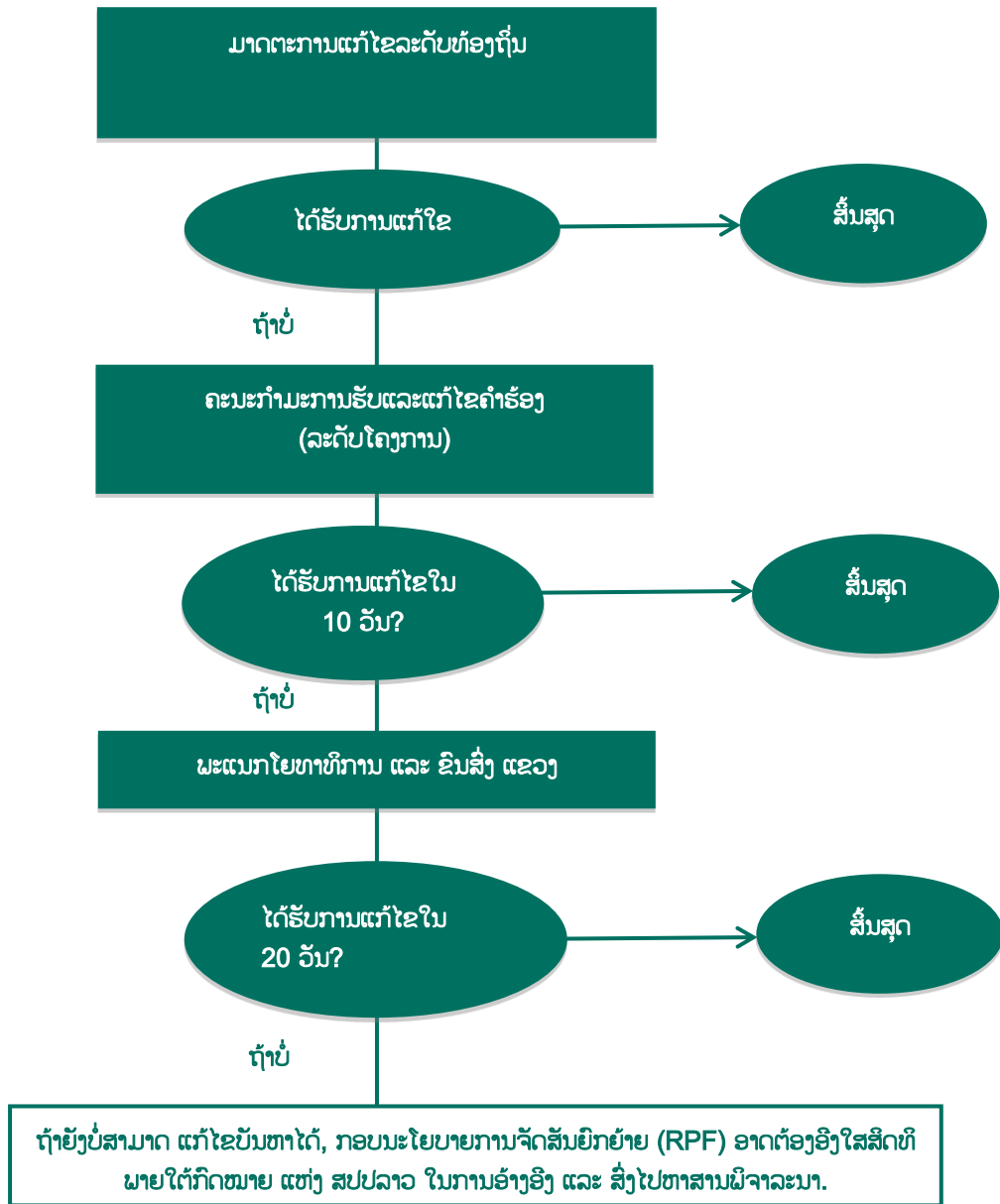
ຂອງ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ແລະ ພ້ອມກັບດໍາເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ.

ກອບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ລວມມີບັນດາລາຍະອຽດ ດ້ານກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມ ຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ. ການຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍທາງກົງ ຫຼື ໂດຍທາງອ້ອມ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍ ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ໂດຍຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ (GRC) ໂດຍຜ່ານ ກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ມີຢູ່ໃນແຜນວາດ 1.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜູ້ຮ້ອງຮຽນມີສິດໃນການສະເໜີຄໍາຮ້ອງຮຽນໂດຍກົງ ຫາຫ້ອງການໜ່ວຍງານດໍາເນີນການໂຄງການ ຂອງ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ. ລາຍລະອຽດ ຂອງແຕ່ລະຂັ້ນຂອງການຮ້ອງຮຽນ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ຈະໄດ້ຮັບການບັນທຶກ ແລະ ເກັບເປັນລາຍລັກອັກສອນໄວ້ ໃນປຶ້ມບັນທຶກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ. ສະພາບຂອງການສະເໜີຄໍາຮ້ອງຮຽນ ແລະ ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຈະໄດ້ລາຍງານເປັນ ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນໃຫ້ ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຂອງ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ. ເພື່ອ ເປັນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃຫ້ວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງ ຈະລວມມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ຖ້າຫາກປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ບໍ່ເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບແຜນການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ການດໍາເນີນ ການ, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ສາມາດຮ້ອງຮຽນເປັນຄໍາເວົ້າ ຫຼື ເປັນໜັງສື ຕໍ່ກັບຄະນະກຳມະການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຈຳໝູ່ບ້ານໄດ້ (VRS) ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຢູ່ ເມືອງ (DRO). ຖ້າຫາກເປັນການຮ້ອງຮຽນ ດ້ວຍຄໍາເວົ້າ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຂຽນ ຫຼື ບັນທຶກ ຄໍາຮ້ອງຮຽນດັ່ງກ່າວໄວ້. ກຳມະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຈຳໝູ່ບ້ານ ໄດ້ (VRS) ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຢູ່ ເມືອງ (DRO) ຈະຕ້ອງດໍາເນີນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ພາຍໃນ ສອງ ອາທິດ.
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ຖ້າຫາກປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ບໍ່ເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບຜົນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນຢູ່ໃນ ຂັ້ນຕອນທີ 1, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ສາມາດ ຮ້ອງຮຽນເຖິງ ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ (PRO). PRO ຈະດໍາເນີນການປຶກສາຫາລື ພາຍໃນ ສອງ ອາທິດ.
- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ຖ້າຫາກປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ບໍ່ເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບຜົນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນຢູ່ໃນ ຂັ້ນຕອນທີ 2, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ອຸທອນ ເຖິງ ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຂັ້ນ ແຂວງ ເພື່ອຕັດສິນພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນການປຶກສາຫາລືຈາກ (PRO). ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຄວນຈະດໍາເນີນການ ຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ 10 ວັນ.
- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຖ້າຫາກປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຍັງບໍ່ເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບຜົນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຈາກ ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຂັ້ນແຂວງ, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ສາມາດ ຮ້ອງຟ້ອງ ເຖິງສານໄດ້ ໂດຍອີງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນ ສປປ ລາວ.

ແຜນວາດ 1 ຂະບວນການຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ ຂອງປະຊາຊົນ (GRM)

ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ສາມາດຮ້ອງຮຽນ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງ ໄດ້ໃນທຸກດ້ານຂອງການອອກແບບ ແລະ ການດໍາເນີນການຂອງ ການດໍາເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍ ລວມທັງ ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ຝອມ (ແບບຝອມ) ການຕອບກັບຂອງການຮ້ອງຮຽນ ຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ພາຍໃຕ້ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນເທດສະບານ ເມືອງ ໄຊ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ ຈະລວມມີ ສະຖານທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ເພື່ອການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສະເໜີຄໍາຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈະໄດ້ຮັບການອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການສະເໜີຄໍາຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈາກການປະຊຸມໃນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຝອມ (ແບບຝອມ) ໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານ. ເທັກໂນໂລຢີຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ (ICT) ແລະ ສື່ມວນຊົນ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການນຳໃຊ້ ເພື່ອການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ທາງເລືອກ ແລະ ຄຳເຫັນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມກັງວົນ ແລະ ອີງກອນຕ່າງໆ ໄດ້ນຳສະເໜີໄປນັ້ນ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ໜ່ວຍງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍໃນລະດັບຕ່າງໆ ຄວນຈະນຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ທັນຕາມເວລາ.

ໜ່ວຍງານທີ່ນຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ບໍ່ມີການເກັບຄ່າທຳນຽມ ຫຼື ຄິດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆກັບປະຊາຊົນ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນການຮ້ອງຮຽນ ຈະເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃນແຜນໂດຍ ອົງກອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

9.0 ການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເພື່ອກະກຽມພາຍໃຕ້ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊົນເຜົ່າ

OP/BP 4.10 ລະບຸໄວ້ວ່າ ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນ ເຜີຍແຜ່ ບົດລາຍງານ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ຮ່າງຂອງ ແຜນພັດທະນາກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ ໃຫ້ກັບ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໂດຍຜ່ານ ວິທີການ ແລະ ພື້ນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມກັບວັດທະນະທຳ. ໃນກໍລະນີ ແຜນ ພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ເອກະສານໄດ້ຮັບການເຜີຍແຜ່ ໂດຍຜ່ານ ອົງກອນເຜົ່າຊົນກຸ່ມນ້ອຍ (EMOs) ໃນລະດັບຊາດ, ລະດັບພາກ ພື້ນ ຫຼື ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ກັບແຕ່ລະຊົນເຜົ່າ ຜູ້ທີ່ຄາດວ່າຈະຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ບໍ່ມີ ອົງກອນ ເຜົ່າຊົນກຸ່ມນ້ອຍ (EMOs) ເອກະສານ ອາດຈະໄດ້ຮັບການເຜີຍແຜ່ ໂດຍຜ່ານ ອົງກອນທາງສັງຄົມອື່ນໆ ຕາມຄວາມ ເໝາະ ສົມ.

ກ່ອນການປະເມີນໂຄງການ ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນ ຈະຕ້ອງສົ່ງ ບົດລາຍງານ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ຮ່າງຂອງ ແຜນພັດທະນາກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ ໃຫ້ກັບ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອທົບທວນຄືນ. ຖ້າຫາກວ່າທະນາຄານໂລກ ໄດ້ກຳນົດວ່າ ເອກະສານເຫຼົ່ານັ້ນ ສາມາດຮັບໄດ້ ເພື່ອການປະເມີນໂຄງການ, ທະນາຄານ ກໍ່ຈະເຜີຍແຜ່ສູ່ສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ ໃນການເຂົ້າ ເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມທຶນ ກໍ່ເຮັດການເຜີຍແຜ່ສູ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຄືກັນກັບຮ່າງເອກະສານຕ່າງໆກ່ອນໜ້ານີ້.